

MES SU TAVIMI DŽIAUGSMO IR
VARGO DIENOSE, MYLIMOJI-

Tėvynė

MŪSŲ VAIKAI, ANŪKAI-
A ATEITIES KŪRĖJAI!
IRASYKIME Į SUSIVIENIJIMA.

DARIAUS-GIRĖNO METAI

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

307 WEST 30th STREET, NEW YORK, N.Y. 10001

NO. 7 — NO. 8

VOL. LXXXI, 1993-RUGSĖJIS-SEPTEMBER

— 1993-SPALIS-OCTOBER

AR ŽURNALISTO MIRTIS TAPS LAISVOS SPAUDOS ATSTATYMO PRADŽIA?

NEJAUGI LIETUVOS GANGSTERIAI GALI LAISVAI, NIEKIENO
NEVARŽOMI ŽUDYTI ŽMONES LIETUVOJE?

Neseniai išgirdome nemažai žinių iš Vilniaus, į kurią visi turėtume atkreipti atitinkamą dėmesį. Netoli savo namų, ryte, nepaisant liudininkų, buvo nužudytas vienas iš Lietuvos dienraščio "Respublika" leidėjų ir redaktorių – Vitas Lingys.

Tai nėra pirmasis žmogžudystės atvejis šiais metais Lietuvoje. Jau esame informuoti apie visą eilę nužudymų. Kai kuriais atvejais, atrodo, kriminalistai susitvarko su savaisiais. Kiti nužudymų atvejai – plėšikavimo motyvais. Kai kurie ypatingai žiaurūs, sadistiški. Niekada nesitikėjome, kad taip bus Lietuvoje, kurią iš tolo idealizavome.

Pasaulio spaudoje plačiausiai nuskambėjo žurnalisto mirtis. Buvo rašoma, kad jis žuvo nuo mafijos rankos, apie kurią jis daug rašė. Kalta mafija: nukentėjo spauda. Kerštui ribų nėra.

Nors paviršutiniškai šis nusikaltimas atrodo kaip mafijos atsilyginimas žurnalistui už jo drąsius reportažus, tačiau realybė gali būti labiau sudėtinga.

Kol Lietuvos prokuratūra neištirs šio nusikaltimo, tol nežinosime tikrų motyvų. (Kyla abejonės, ar ši žmogžudystė bus išaiškinta).

Ši bendradarbio mirtis turėtų paskatinti Lietuvos žurnalistus. Jeigu jų kolega žuvo dėl savo darbo, savo principų, jų pareiga yra tęsti jo pradėtą darbą. Demokratijoje spauda turi ypatingai svarbų vaidmenį. Šiuo atveju ji turi pagrindinį vaidmenį net Lietuvos demokratijos ugdymui.

Nejaugi Lietuvos gangsteriai gali laisvai, niekieno nevaržomi žudyti žmones Lietuvoje? Dažniausiai tokia drąsa pasižyminčius žmones galima rasti tik kraštuose, kur kriminalinis elementas yra išsišmėkęs į valdžios įstaigas. Iš prigimties kriminaliniai elementai nėra drąsūs. Jų drąsa kyla dėl nelygios persvaros. Jie viešpatauja ten, kur vyrauja korupcija, kur valdžia turi naudą iš netvarkos.

Spauda korupciją gali išaiškinti. Gali ir privalo perduoti faktus tautai ir nebijoti skelbti tiesos. Tik gerai informuoti balsuotojai, visą tautą gali išvadyti nepaklusnią ir nešvarią valdžią. Su gera valdžia kriminalinis elementas paprastai nekovoja – jiems yra geriau paieškoti kitų kraštų savo veiklai, kur yra jiems palankesnė valdžia, lankstesni biurokratai.

Valdžios norėtų turėti įtaką ar net kontroliuoti spaudą. Demokratijoje partija, kuri gali veikti spaudą, paprastai laimi rinkimus. O diktatūrinėse sistemose spaudos kontroliavimas yra ypatingai svarbus įrankis. Diktatūra negali toleruoti laisvo žodžio bei objektyvios spaudos.

Tuo būdu spauda turi milžinišką atsakomybę tautai. Ji privalo sekti valdžios ir valdininkų darbą – be baimės ir kompromisų.

Mes niekad pilnai neišvystėme tikrai laisvos spaudos tradicijų Lietuvoje. O per paskutinius 50 metų okupantai naudojo spaudą, kaip ir kitas institucijas, savo reikalams. Spauda buvo svarbus komunistų partijos įrankis teisybei paslėpti. Per spaudą komunistai, kaip ir naciai bei kitos diktatūros, bandė sumaišyti tautos gėrio ir blogio sąvokas. Melas tapo "Tiesa", okupuotas kraštas tapo "Gimtuoju kraštu", vietoje tikrų naujienų žmonės gaudavo tik propagandą.

Vienintelė tikrai laisva spauda per paskutinius 50 metų Lietuvoje buvo pagrindinė. Katalikų pogrindyje leidžiama "Kronika" yra tikras Lietuvos žurnalistinis deimantas. Vakaruose "Kronika" įgavo gerą vardą žurnalistų tarpe. Nė vienas oficialus leidinys nebuvo patikimas. Pačioje Lietuvoje dėl represijų "Kronika" ir panašūs pagrindinio leidiniai buvo mažiau žinomi, negu Vakarų demokratinėse šalyse bei intelektualų tarpe.

Todėl nereikia stebėtis, kad, atgavus nepriklausomybę, Lietuvoje atsirado tiek nau-

PREZIDENTO PARAŠTĖ

Mieji Sesės ir Broliai SLA Nariai

Malonu su Jumis susitikti, mintimis pabendrauti, pasikalbėti, rašytiniu žodžiu susitinkame mūsų mielos „Tėvynės“ puslapiuose. Kaip Jūsų sveikata, įprastai klausiu kaip gydytojas, kaip gyvojate po paskutinio susitikimo ir SLA seimo įvykių? Mes, Pildomoji Taryba turėjome paskutinį posėdį rugsėjo 27, 28, 29 dienomis New-Yorke. SLA Centras gražiai atremontuotas, švarutis, baltutis laukia naujų SLA įvykių.

Kaip žinote, SLA namas yra New Yorko miesto centre — Manhattan. Ir jei kam nors reikia žinių apie Lietuvą bei lietuvius, skambina į Centrą, ar patys apsilanko. Įvairiais sumetimais, ši įstaiga yra reprezentatinė. (Apie įstaigos remontą ir kitus su namu surištus reikalus, Pildomoji Taryba daug svarstė ir apie tai plačiau kitame numeryje). Dr. Vytautas Tauras buvo prisaikdintas į Vyr. Daktaro Kvotėjo vietą (kaip visi žinome

buvęs Dr. Kvotėjas Kazys Bobelis darbuojasi Laisvos Lietuvos seime). Gaila, iš Iždo Globėjos pareigų pasitraukė Josefina Milėriūtė — į jos vietą įeina rinkimuose daugiausiai balsų gavęs inž. Stasys Virpša, kuris negalėjo dalyvauti New Yorko P. Tarybos posėdžiuose. Dabar truputį „Carge“. Priešpaskutiniame „Tėvynės“ numeryje buvo „Milijoninės“ Tėvynės kopija. Matysite ir skaitysite, kad skelbiamas Naujas Vajus naujiems SLA nariams verbuoti: tad VISI į darbą didi! — prirašykime nors po vieną naują SLA narį-rę ir bus „Milijonas“!!

Lietuva sunkiai verčiasi — tad padėkime kuo galėdami: dvasiniai, materialiai ir moraliai, kad tik mūsų mylima ir brangi Lietuva gyvuotų. Palaikykime išėvija vieningai, ryžtingai ir veikliai!

Jūsų Vytautas Dargis

PILDOMOJI TARYBA: IŠ K. SLA IŽDININKAS PROF. DR. JOKŪBAS STUKAS, GENERALINĖ SEKRETORĖ GENOVAITĖ MEILIŪNIENĖ, DAKTARAS KVOTĖJAS DR. VYTAUTAS TAURAS, SLA PREZIDENTAS DR. VYTAUTAS DARGIS, IŽDO GLOBĖJA NELLIE BAYORAS-ROMANAS, VICEPREZIDENTAS VYTAUTAS KASNIŪNAS. NEGALEJO ATVIKYTI IŽDO GLOBĖJAS STASYS VIRPŠA.

jų laikraščių, bet tauta gan skeptiškai žiūri į spaudos darbuotojus. Mūsų tėvynėje laisvoji spauda nėra toks svarbus veiksnys, kaip Vakarų valstybėse.

LDDP, žinodama, kad spauda gali išaugti į tikrą biurokratijos priešą, visais būdais bando ją kontroliuoti. Kaip tik tuo metu, kai buvo pralietas žurnalisto kraujas, seime LDDP bandė sudaryti naują Spaudos kontrolės įstatymą. Pagal tą projektą valdžios biurokratai vėl galėtų kontroliuo-

ti spaudos darbą — "teisybės" vardan. Tai atviras bandymas grįžti į sovietinę cenzūrą.

Kodėl LDDP partiečiai pyksta, kai juos vadina komunistais? Kodėl gi nevodinti jų pagal atliekamus darbus? Kur mūsų liberalų choras, kuris taip atkakliai puolė Landsbergį už jo autokratiškumą? Kodėl negirdime protesto balsų iš mūsų garsiųjų vakariečių vadų, biurokratų ir dženelmanų politikierių, kurie dažnai Vilniuje skina laurus, o mūsų tarpe pelno nematytas ir negirdėtas ovacijas?

(Nukelta į 2 psl.)

Tėvynė [ISSN 0040-4071]
 SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
 AMERIKOJE ORGANAS

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
 307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
 Tel. [212] 563-2210

THE OLDEST EXISTING LITHUANIAN NEWSPAPER WORLD-WIDE

GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
 In the United States\$4.00
 To Foreign Countries.....\$5.00

Second Class Postage Paid at
 New York, N. Y.

SLA Kuopu pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siūsti
 pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

"TĖVYNĖ" EDITOR FAX: 219-874-4349

NUO SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

IKI SEIMO

Paskutiniame SLA Seime daug laiko buvo skirta svarstant apie Susivienijimo namą, esantį New Yorko miesto centre, kur yra mūsų įstaigos centras. Vienu laiku už namą buvo siūlyta net 1 milijonas dolerių. Bet parduoti nepavyko. Seime buvo siūlymų namą parduoti, centro įstaigą perkelti į Clevelandą. Kiti svarstė, kad reikėtų išsikelti į kitą vietą. Siūlant išrinkti specialų komitetą, galiausiai buvo nutarta namo reikalą tvarkyti pavesti Pildomajai Tarybai ir po metų, kas padaryta, pranešti nariams.

Buvo ieškomas naujas namas, tartasi su namų pardavėjais-pirkėjais. Ekonominė padėtis bloga ir norincijų pirkti neatsirado. Taip pat daug buvo kalbėta, svarstytas SLA Clevelano veikėjų pasiūlymas Centro įstaigą perkelti į jų gyvenamą miestą.

Negalint esamą namą parduoti, buvo nutarta remontuoti antrąjį aukštą, kur yra Centro įstaiga. Įstaigos remonto darbus sumaniai pravedė Generalinė sekretorė Genovaitė Meiliūnienė. Buvo paaukota daug rūpesčių, darbo, pasiaukojimo. Pildomoji Taryba pareiškė nuosirdžią padėką. Bet apie šio remonto visą eigą, kitą kartą plačiau ir smulkiau.

DABAR SLA centrinė įstaiga atrodo reprezentatiniai. Galima į svečius ir karalių pasikviesti.

Tarp daugelį svarstytų reikalų, lyg spalvinga juosta išsitiesė NAUJŲ NARIŲ VAJUS. Jei raudona spalva kovos, pasiaukojimo ženklas, žalia-darbo, o geltona-laimėjimo, derliaus, tai visi iki vieno kaip SLA VAJAUS SAVANORIAI, dėl savo šeimos gerovės, įsijunkime į DIDIJĄ DARBĄ!

Po vasaros atostogų, rudens darbų, žiema mums suteikia daugiau progų susitikti ir pabendrauti su žmonėmis. Tegu kiekvienas susitikimas, pasisveikinimas ir sudiev-vainikuoja mūsų pastangas gauti naujų narių.

Iki! Jūsų Vytautas

Torontas ir Clevelandas. Du aktyvūs SLA nariai: Lydia Balsys-Novog ir Povilas Šukis, SLA Šeimos kuopos kūrėjas. Vytauto Kasniūno nuotr.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Kultūros židinyje, Brooklyne rugsėjo 27 d. kalbasi su spaudos atstovais: kairėje-lenkų savaitraščio "Przewodnik" Polskii redaktorius Zygmunt Czerwinski, dešinėje redaktorius Vytautas Kasniūnas. Salomėjos Narkeliūnaitės nuotrauka

AR ŽURNALISTO MIRTIS TAPS LAISVOS SPAUDOS ATSTATYMO PRADŽIA?

NEJAUGI LIETUVOS GANGSTERIAI GALI LAISVAI, NIEKIENO NEVARŽOMI ŽUDYTI ŽMONES LIETUVOJE?

(Atkelta iš 1 psl.)

Lingio mirtis turi būti tikrai laisvos spaudos atstatymo pradžia Lietuvoje. Mūsų žurnalistai gali apginti demokratiją prieš slenkančią diktatūrą. Štai keli klausimai, kuriuos spauda turi išnagrinėti ir pateikti Lietuvos žmonėms:

Kas ir koku būdu įsigijo privačius laikraščius? Iš kur tokios santaupos? Ar naujieji savininkai neužiima kitais "bizniais", kurie kertasi su mafijos veikla?

Kaip pasikeitė TV, radijo ir laikraščių administracijų sudėtis po nepriklausomybės atstatymo? Jeigu nepasikeitė, kodėl? Ar tie patys, kurie vadovavo propagandiniam darbui, šiandieną turėtų vadovauti laisvai spaudai?

Kokią įtaką turėjo kompartijos izdas, steigiant privačius laikraščius? Kokį vaidmenį atliko nešvariai arba nelegaliai uždirbti pinigai?

Atsakius į tuos klausimus, mūsiškiams būtų aiškiau. Spau-

da įgautų didesnę pasitikėjimą skaitytojų tarpe. Tuo būdu spauda įgytų daugiau drąsos ištirti ir pagrindinį kalusimą: mafijos ir valdžios bendradarbiavimą.

Nors spaudoje skaitome apie mafijos kerštą redaktoriui Lingiui, spaudos darbuotojų tarpe kyla klausimai dėl kai kurių spaudos savininkų pelningų užsiėmimų. Tokie užsiėmimai gali kirstis su kriminalistų – mafijos veikla. Kolegų pareiga Vito Lingio atminimui išaiškinti jo žudikų motyvus.

Pažiūrėsime, ar Lietuvos spauda išlaikys šiuos egzaminus? O iš valdžios įstaigų rezultatų nelaukime. Nuo laikino įstatymo prieš 'reketierius', kuris buvo taikomas gatvės nusikaltėliams, o ne vadovaujantiems gangsteriams, dėl valdžios aukščiausių sluoksnių nerangumo ištirti tikrų nusikaltėlių viršūnes valdantis elementas Lietuvoje nebandys paliesti nusikaltėlių "urvo", nes gali nukentėti jų geriausi draugai.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
 ŽUMBAKIS, CHICAGO, IL

Jungtinių Tautų salėje susitikę: iš k. Nellie Romanas-Bayoras, žurn. Romas Kezys, žurn. Vyt. Kasniūnas, dr. Vytautas Dargis, gydytoja iš Lietuvos, Jadvyga ir prof. dr. Adolfas Damušiai, nežinoma pavardė.

LIETUVA

DIENOS KELYJE,
NAKTIES SAPNUOSE-
TU GYVA MŪSŲ ŠIRDYSE

LIETUVOS SPAUDA

Šiandien litas
I monetų pasiilgusias pinigines pagaliau prisibersime centų ir litų, o po 52 metų ir 3 mėnesių rankoje vėl galime suglaužti savą pinigą. Tik ar atleis litas mums nuodėmes?

BLOGAI PER ILGAI GYVENTI SUKANDUS DANTIS

"Lietuvos aidas" išspausdino interviu su Romualdu Sikorskiu, kuris 33 metus dirbo Lietuvos finansų ministru. Publikacija pavadinta "Gyventi galima dvejopai: juokiantis ir dantis sukandus".

PAKLAUSTAS APIE LITĄ, R. SIKORSKIS ATSAKĖ:

"Norėčiau matyti litą, bet iš tolo panašų savo verte į mano jaunystėje turėtą. Tačiau dabar, kai tokios kainos ir turimo pinigų infliacija, aš nesiryžčiau lito įvesti. Ant turimos talonų krūvos padėtas kad ir karūnuotas litas pats taptų menkaverciu pinigėliu. Kol neįveiksime visuotinio ekonomikos nuosmūgio, kol nepakils gamyba, nė kiek neatsigaus žemės ūkis, - neturime teisės lengvabūdiškai pasielgti su nacionaline valiuta.

Dėl netikrų pinigų nematau reikalo tiek daug triukšmauti - išėmei iš apyvartos, pavyzdžiui, 500 nominalo banknotus, išleidai daug 200 ar 100, ir verskimės. Rimčiau ir atkakliau aiškinkimės tų pinigų gamintojus. O lito įvedimą sieti dar ir su netikrų pinigų gausėjimu - būtų tiesiog nepadoru. Kiekviena reforma turi turėti vienintelį tikslą - pagerinti žmonių gyvenimą, o ne krauti "reformatoriams" politinį kapitalą.

Taigi gyventi galima dvejopai. Tačiau blogai per ilgai gyventi sukandus dantis: vėliau, kai atpalaiduosime žandikaulius, šypsena gali būti kreiva..."

DAR VIENAS LAIKRAŠTIS

Lietuvoje pradėjo eiti naujas laikraštis "Donelaicio žemė", skirtas lietuviams, gyvenantiems Karalizuciaus krašte, suvienyti. Šis laikraštis spausdinamas Lietuvoje ir gabenamas į Karaliauciaus sritį, jo tiražas 200 egzempliorių. (XXI amžius)

SKAUTAI RINKSIS LIETUVOJE

Lietuvos skautų sąjunga surengė pirmąją spaudos konferenciją. Pranešta, kad 75 metų Lietuvos skautų jubiliejaus proga liepos mėnesį Gulbinuose, netoli Vilniaus, kviečiamas lietuvių skautų suvažiavimas, kuriame dalyvaus svečiai iš viso pasaulio. (Lietuvos aidas)

NUOBAUDOS UŽ VALSTYBINĖS KALBOS IGNORAVIMĄ

Trylika administracinių bylų dėl valstybinės kalbos įstatymų pažeidimų iškėlė Klaipėdos miesto prokuratūra.

Daugiausia pažeidėjų į teisėsaugos tinklą uostamiestyje pakliuvo dėl per didelės meilės nevalstybinei anglų kalbai.

Pavyzdžiui "Klaipėdos" viešbučio valiutinėje parduotuvėje nebuvo nė vieno užrašo lietuvių kalba. "Nika" parduotuvės vitrinoje visi reklaminiai tekstai parašyti taip pat tik anglų kalba. Valstybinę kalbą ignoroja ir valstybinės įmonės "Merkurijus" parduotuvė: cia irgi viskas rašoma angliškai.

O Klaipėdos prekybos uostas visoje raštvedyboje tebevartoja tik rusų kalbą.

Vilniaus prokuratūra bylą dėl valstybinės kalbos įstatymo pažeidimo iškėlė valstybinei staklių gamybos įmonei "Žalgiris". Visi užrašai, visi blankai bei kitokie raštvedybos dokumentai cia taip pat - tik rusų kalba.

Dvi bylos valstybinės kalbos įstatymo pažeidėjams yra iškėlusios Kauno miesto prokuratūra.

Bylos su visais dokumentais perduotos Valstybinei kalbos inspekcijai. Pažeidėjams paskirtos administracinės nuobaudos, piniginės baudos.

(Lietuvos rytas)

IR NEPRIEVARTOS VEIKSMAS GALINGAS GINKLAS

Vilniuje spaudos konferenciją surengė Gene'o Sharpo, JAV Alberto Eisteino instituto prezidentas, vienas žymiausių pasaulyje neprievartinio veiksmo teorijos etikų.

Neprievartinis veiksmas - tai tikslo siekimas nenudojant smurto. Įvairiose šalyse, taip pat ir Lietuvoje veikiančios Neprievartinio veiksmo centrai siekia, kad konfliktinėse situacijose taikūs veikimo būdai taptų atsvara prievartai.

Pasak spaudos konferencijoje dalyvavusio Lietuvos krašto apsaugos ministro Andriaus Butkeviciaus, G. Sharpas ir jo propaguojamos neprievartos veiksmo idėjos daug prisidėjo prie taikaus Lietuvos išsivadavimo iš Sovietų Sąjungos gniaužtų.

G. Sharpas įsitikinęs, kad visuomenė visada turi būti pasiruošusi nesmurtinėmis priemonėmis pasipriešinti galimai išorės jėgų agresijai ar vidaus perversmininkams. Kaip vieną svarbiausių tokių priemonių mokslininkas minėjo visišką neteisėtos valdžios izoliaciją, jos įstatymų ir nurodymų nevykdymą, taip atimant iš jos galimybę vykdyti valdžios funkcijas.

Be to, G. Sharpas mano, kad konfliktuojančios vidaus jėgos, žinodamos, kad visuomenė yra pasirengusi pasipriešinti neteisėtam atėjimui į valdžią, atsisakytų galimų sumanymų tai padaryti ir daugiau dėmesio skirtų tarpusavio supratimui ieškoti.

Krašto apsaugos ministras A. Butkevicius, kuris, pasak jo, yra neprievartos veiksmo idėjų šalininkas, sakė, kad pilietinės gynybos teoriją ir praktiką puoselėja visos Lietuvos krašto apsaugos struktūros, SKAT ir civilinė sauga.

Taciau ministras perspėjo, kad neprievartos veiksmas yra galingas ginklas, kuris gali būti panaudotas, tiek kovokant su perversmu, tiek ir jį įveikiant, todėl pakankamai neišprususios visuomenės rankose jis gali būti pavojingas. (Lietuvos rytas)

Trumpai iš "Gimtojo krašto"

- Lietuvoje privaciais turėjo tapti apie pusė milijono hektarų miškų, vadinasi, maždaug ketvirtoji dalis viso miškų ploto. Atsiimti tą turta nori apie 70 tūkstančių pretendentų.

- Įsteigta valstybinė Jono Basanaviciaus premija, kuri bus skiriama už reikšmingiausius pastarųjų penkerių metų Lietuvos ir išeivijos lietuvių etninės kultūros plėtojimo, puoselėjimo, ugdymo ir tyrimo darbus, o atskirais atvejais - už etninės kultūros, kūrybos, mokslinės veiklos visumą.

- Vilniaus Dailės akademijos senatas aptarė artejancio šio aukštosios mokyklos 200 metų jubiliejaus renginių planą. Pirmoji sukaktį paminės ateinantį rudenį architektūros katedra.

JAPONAI RENKA INFORMACIJĄ APIE LIETUVĄ

Lietuvoje kelias dienas viešėjo 23 žmonių delagacija iš Japonijos - bankininkai, pramonininkai, verslininkai. Jie keliauja po Rytų Europos šalis, jau buvo Vengrijoje, Lenkijoje, Cekijoje ir Slovakijoje. Iš Lietuvos japonai išvyko į Latviją, paskui keliaus į Estiją. Lietuvoje jie lankėsi Ekonomikos, Pramonės ir prekybos ministerijose, Lietuvos banke. Japonus domino, ar stabili Lietuvos ekonomika ir politika, ar yra cia alternatyvių energijos išteklių, kaip vyksta privatizacija. Žodžiu, japonai rinko informaciją, kurią išanalizavę galbūt pateiks Lietuvai bendradarbiavimo projektų. (Lietuvos aidas)

NAUJAS SKRYDIS VILNIUS-AMSTERDAMAS

"Lietuvos avialinijos" lėktuvai numato skraidyti dar į vieną Vakarų Europos miestą - Amsterdamą. Su Olandijos aviatoriais susitarta, kad maršrutu Vilnius-Amsterdamas kol kas skraidys tik "Lietuvos avialinijų" lėktuvai.

Tokia lengvata finansiškai labai palanki mūsų jaunai aviakompanijai. Be to, naujojo skrydžio Amsterdamo aerouoste laikas suderintas su cia atskrendančių lėktuvų iš Pietų Amerikos laiku. Olandai tikisi, kad mūsų tautiečiai, keliaudami į Tėvynę iš Pietų Amerikos, pasirinks patogų persėdimą Amsterdame.

Olandijoje Lietuvos susisiekimo ministerijos delegacija taip pat suderino tarpvyriausybinių oro susisiekimo sutartį, baigė rengti jūrų sutartį, lankėsi "Fokker" keleivinių lėktuvų gamykloje. Grupė Lietuvos aerouostų specialistų vyks mokytis į seminarą Taline, kurį organizuoja Olandijos specialistai. Numatyta, kad kitą seminarą Baltijos šalių aviacijos specialistams olandai surengs Vilniuje. (Lietuvos rytas)

DARIAUS-GIRĖNO METAI

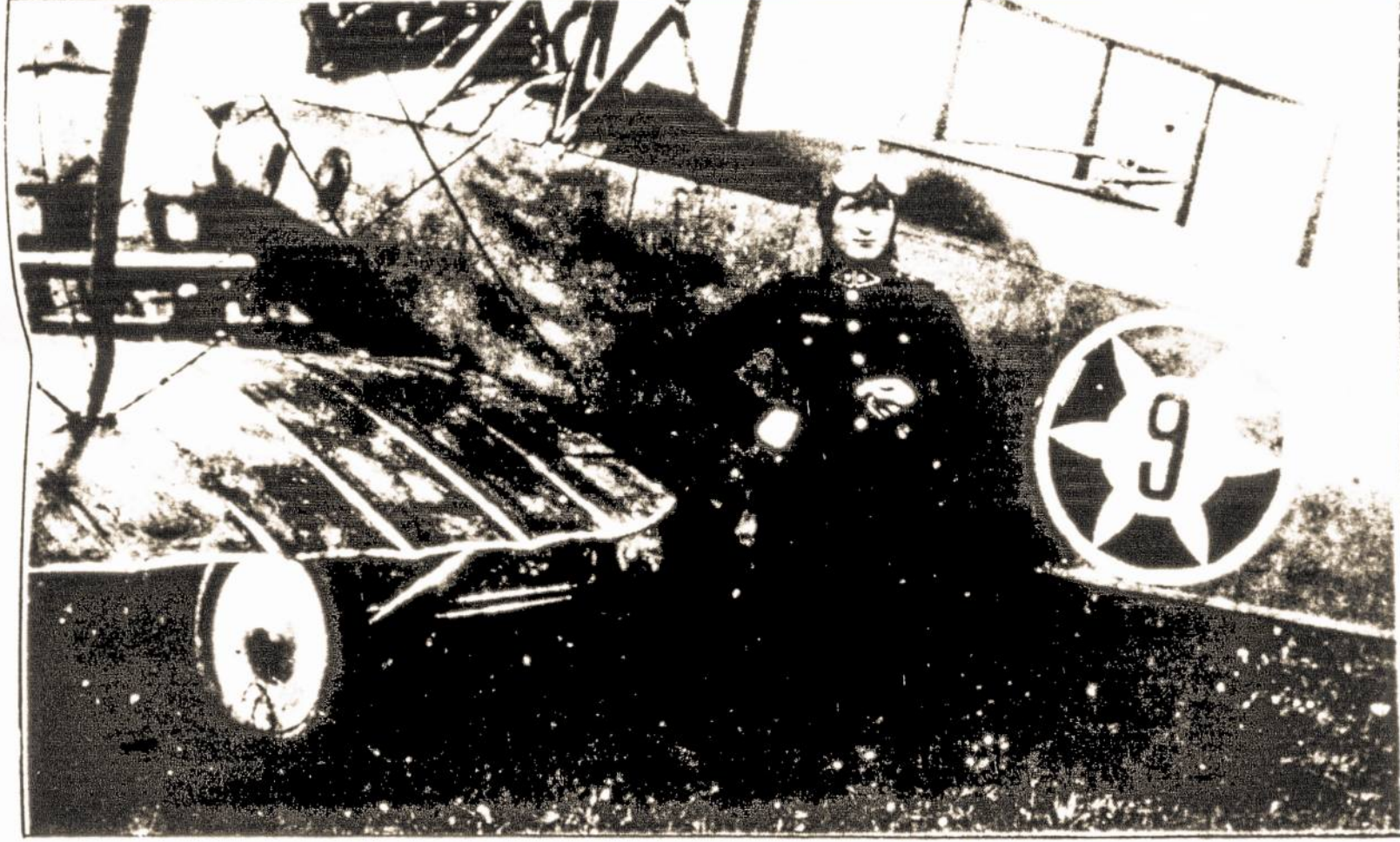
STEPONAS DARIUS LIETUVOS KARIUOMENĖJE

TRANSATLANTINIS SKRIDIMAS

Motociklistų būrys buvo didelis, nes mažai visi aviatoriai, S.Dariui tarpininkaujant, turėjo įsigyti amerikiečių gamybos motociklus. Mes kaip uraganas lėkėm motociklais Kauno gatvėmis. Važiuodami pro vyriausiąjį štabą, varikliais sukeldavome tokį baisų triukšmą, kad drebėdavo štabo kabinetų langai, o štabistai nustebę žiūrėdavo į mus.

Taip kasdien važiuodavom lankyti S.Darių. Tris kartus per dieną: rytą - prieš skraidymus, pietų metu ir vakare - po tarnybos. Berods šeštą dieną aviacijos viršininkas įsakė visiems rinktis aviacijos karininkų ramovėje. Kai atvykom, ten jau sėdėjo S.Darius. Sveikinomės, klausinėjom, kaip jis pabėgo iš daboklės. Jis papasakojo, kaip prieš gerą pusvalandį budintis karininkas jį atgabeno čionai. Staiga išgirdome komandą: "Stok! Ramiai!" Į ramovės patalpas lydimas gen. Kraucevičiaus įėjo kariuomenės vadas, kuris, pasveikinęs mus, ėmė kalbėti apie mūsų nedrausmingumą, viršininkų negerbimą ir panašiai. Po trumpo pamokslų, žiūrėdamas tiesiai į S.Darių, pasakė, kad jį nubaudęs neteisingai, nes gavęs netikslią informaciją. Todėl dabar viešai jo atsiprašo, dovanodamas likusią bausmę. Tai pasakęs, kariuomenės vadas gen. Žukauskas užsidėjo kepurę ir lydimas gen. Kraucevičiaus neatsisveikinęs išėjo.

1925 metų rudens atestacijų posėdyje, kur buvo vertinama lakūnų tarnybinė veikla, dalyvavau ir aš. Prie stalo sėdėjo aviacijos viršininkas gen.

S.Darius prie savo "devyniukas" - LVG C.V.

Kraucevičius ir eskadrilių vadai: Mokomosios - A.Gustaitis, 1-osios - E.Kraucevičius, 2-osios - V.Šenbergas, 3-osios - A.Stašaitis, 4-osios - L.Peseckas. Pirmas įvertino savo lakūnus Gustaitis. Po jo - 1-osios eskadrilės vadas Kraucevičius. Kai jis ištraukė iš papkės S.Dariaus tarnybos lapą, tyliai pasakė: "Turi būti paleistas iš kariuomenės..."

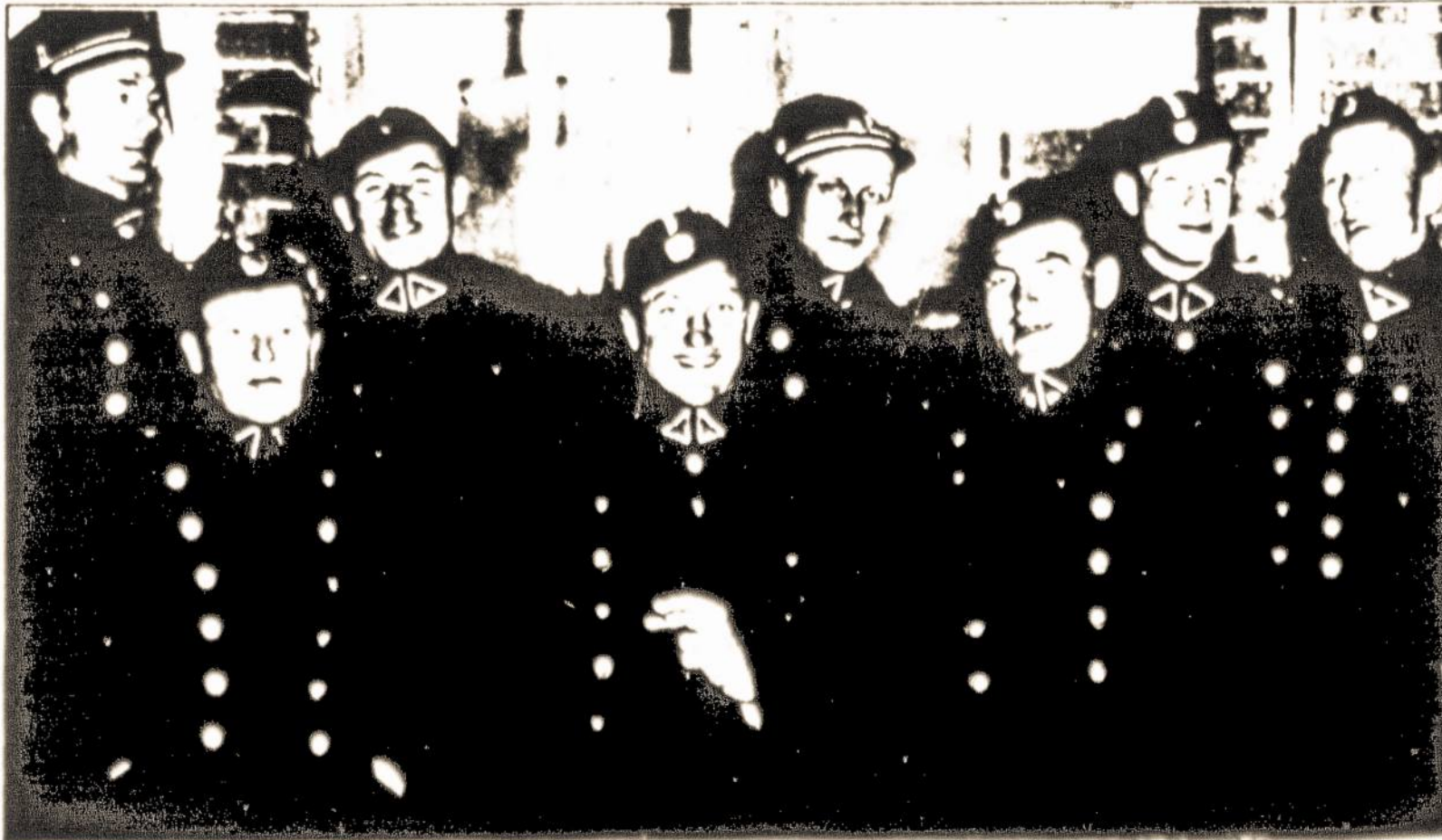
Kambaryje stoji nemaloni tyla. Mums visiems eskadrilių vadams buvo aišku, kad šią žiaurią S.Dariaus atestaciją padarė ne eskadrilės vadas vyr.lt. Kraucevičius, bet jo dėdė aviacijos viršininkas.

"Pone generale, - kreipiausi į viršininką, - prašau perkelti vyr.lt. Steponą Darių mano žinion į 4-ąją eskadrilę. Kaip žinote, 4-ojoje daug lėktuvų, daug žvalgų, o pilotų - tik du!"

Mano eskadrilė buvo apginkluota dar Pirmojo pasaulinio karo metais statytais mašinomis, vadinamomis "Halbešteteriais". Lėktuvai buvo labai trumpais liemenimis ir ilgais sparnais. Sparnai turėjo didelį atakos kampą. Ore jie drebėjo ir, atrodė, subirs į gabalus. "Halbešteterius" dar vadino "skraidančiais grabais", kurių vengė pilotai, todėl jų mano eskadrilėje buvo tik du. Žinojau, kad S.Darius - drąsus ir geras lakūnas, todėl jis man buvo reikalingas.

Generolas piktai žiūrėjo į mane ir tylėjo. Tylėjo ir kiti eskadrilių vadai. Tik vienas Gustaitis kreipėsi į viršininką, pritarė mano prašymui. Bet ir jam generolas nieko neatsakė. Posėdis tęsėsi toliau, tačiau mūsų nuotaika iki pat jo pabaigos buvo labai bloga.

Po kelių dienų didžiausiam mano nustebimui į kabinetą prisistatė S.Darius, raportuodamas, kad aviacijos viršininko įsakymu skiriamas į 4-tąją eskadrilę lakūno pareigoms. Nuo tos dienos S.Darius daugiau nebuvo tardomas kariuomenės vado ar baudžiamas kariuomenės teismo. Tarnyboje buvo uolus, sąžin-

S.Darius išleistuvės. Iš kairės: B.Sidaravičius, J.Pyragius, K.Mikalajūnas, S.Darius V.Gricevičius, aš, A.Plaušinaltis, Heizeris.

ARTIMA DRAUGYSTĖ SU STEPONU DARIU

ingas, drausmingas. Jis buvo pavyzdžiu ne tik jaunesniesiems, bet ir vyresniesiems ginklo draugams. Jo veide visuomet žaidė šypsena. Jis buvo aukšto ūgio ir placių pečių, mėlynų akių, šviesiaplaukis. Užaugęs Jungtinėse Amerikos Valstijose ir dalyvavęs Pirmajame pasauliniame kare Europoje, turėjo platesnį akiratį negu mes - žali kaimo bernėliai.

S.Darius buvo draugiškas ir mėgo linksmus pokštus. Vieną tokį išskrėtė ore, skridamas rikiuotėje su Jonu Pyragiumi. Jie buvo draugai, abu treniravosi bokso. Tiksliau sakant, S.Darius pamokė savo bičiulį boksuotis, ir J.Pyragius buvo surėmęs pirštines net su pačiu J.Vinča. Tiesa, po to susitikimo bokso metė...

Kaip geriausiai baigęs aviacijos mokslus J.Pyragius galėjo pasirinkti eskadrilę. Nors svajavo tapti lakūnu-naikintoju, atėjo į mano eskadrilę, apie kurią pats yra rašęs: "Eskadrilė ... turėjo savotišką vardą. Ji buvo apginkluota "Halbešteteriais". Nėmėgo jų mūsų lakūnai... Vargas lakūnui, jei jis leisdamsis padarydavo bent mažutį "oželį". "Halb." tuoj pašokdavo kaip smakas piestu, beveik stačias. Jo uodega lengvutė, važiuoklė nukišta taip į užpakalį, kad lėktuvas tuoj su mielu noru versdavosi per galvą. Apsivertimų, tūpiant su "Halb.", buvo rekordinis skaičius. Maža klaida - "Halb." jau ir padžiutas. Mažas oželis - "Halb." jau guli ant nugaros. Po kiekvieno tokio rimtesnio stuktelėjimo į žemę lėkdavo lauk motorai, lūždavo sparnai. Lakūnai, atvirai kalbant, ir vengdavo su tokiu nepaklusniu lėktuvu skraidyti. Bet jau kas paskraidydavo tais lėktuvais - buvo vyras, kuris visur tikdavo. 4-oji eskadrilė - eskadrilė, kurios niekas nėmėgo, turėjo iš viso du lakūnus. Tai buvo eskadrilės vadas L.Peseckas ir lakūnas S.Darius".

J.Pyragius aprašė ir tai, kaip jis mokėsi skraidyti rikiuotėje: "Skrendame rikiuotėje. Veda vadas, grandies sparnus sudaro iš vieno šono S.Darius, iš kito - aš. Žiūriu į Darių. Jis prilenda taip arti, kad man tiesiog nesuprantamas, kaip aš tada maniau, tas skraidymo genijus. O aš, kaip jaunam lakūnui dažnai būna, negaliu priartėti ir gana... Pagaliau kartą eskadrilės vadas pritaikė specialų metodą. Jis visuomet skridavo "Albatrosu". Prieš skridimą pašaukia mane: "Skrisime šiandien rikiuotėje. Jei išėsi iš rikiuotės ir pralenksi mane - dvi savaitės be skraidymo". Aišku, kad neišeisiu. Ypač, kad mažai kada ir išeidavau, o tik atsilikdavau. Bet ore pasirodė kita medalio pusė. Vadas, mums paėmus reikiamą aukštį, staiga visai sumažina savo "Albatroso" motoro sūkius. Pamažu plėšia lėktuvą, ir šis kurį laiką paklusniai skrenda viename aukštyje. Mano lėktuvas skrenda greičiau ir aš bemat atsirandu šalia. Taip arti man dar neteko būti. Niekad! Velnioniškai arti ir, rodos, vienintelė pareiga sprukti laukan. Bet sukandu dantis. Dvi savaitės be skraidymo?! Lauksiu, kas bus. Taip mes skrendame rikiuotėje beveik sulipę... Po šio eksperimentinio skridimo pasikeičiau. Rikiuotė, kuri man suteikdavo daug rūpesčio, pasidarė maloni ir paprasta pareiga".

Nepamiršau J.Pyragius tiktai pokšto, kurį jam, dar bijojusiam rikiuotės, išskrėtė jo draugas Darius. Dariaus žvalgas buvo Sidaravičius, tada lankęs medicinos fakultetą, vėliau - išgarsėjęs profesorius. Jis, Darius (kalbėtas, syki atnešė iš Universiteto griaučius. Skrendam rikiuotėje. Pyragius - įsitempęs, į šalis nesidairo. Paskui - žvilgtį į Dariaus lėktuvą, o ten lakūno vietoje - griaučiai. Pyragius lėktuvas net susiūbavo...

Vėliau, kaip jau žinome, skraidymas rikiuotėje tapo įprastas, ir Darius savo draugui tokių pokštų daugiau nekrėsdavo.

1927 metais vyr.lt. S.Darius paprašė manęs išleisti metams nemokamų atostogų, kad galėtų aplankyti motiną, brolių, seseris, kurių nematė septynerius metus. Prieš jam išvykstant atostogų, parašiau raportą aviacijos viršininkui gen.št. plk.lt. Pundzevičiui, rekomenduodamas vyr.lt. S.Dariui suteikti aviacijos kapitono laipsnį.

Mes suruošėm jam kuklias išleistuves. Jį dar kartą mačiau Lietuvos Aero Klubo steigiamajame susirinkime. Jis buvo vienas iš pagrindinių šios organizacijos steigėjų. Po kelių dienų Kauno geležinkelio stotyje Steponą Darių išlydėjome į Paryžių.

S.Dariui išvykus į JAV, po gero pusmečio atėjo jo laiškas, kuriame prašė mano tarpininkavimo paleistį jį iš kariuomenės į atsargą. Po to dar gavau tris jo laiškus. Viename ilgame laiške aprašė savo buvusius nemalonumus 1-ojoje naikintuvų eskadrilėje. Skundėsi dėl Lietuvos kariuomenės ir aviacijos vadovybės, kuri jį skaudžiai ir neteisingai persekiojo, baudė areštais, grasino pašalinimais iš kariuomenės. Visuose laiškuose S.Darius man rašė, kad, sutvarkęs savo reikalus Čikagoje, tuoj grįš namo.

Turiu prisipažinti, kad mums visiems jo skrydis per Atlantą buvo toks netikėtas ir staigus kaip žaibas. Bet jis mums laiškuose rašė, jau vos tik atvykęs atostogų į Čikagą, kad būtų gražu ir lietuviai tėvynės labai rizikuoti skristi per Atlantą.

Taip pat žinojom, kad jis ruošėsi skristi, pirkto seną lėktuvą, sutiko bendramintį amerikietį lakūną Girėną. Ir mes jautėmės kalti, kad nepadėjome senam mūsų kolegai, vienišam oro vilkui, kuris taip tėvynę Lietuvą mylėjo, neparėmėme jo žygio nei moraliai, nei materialiai. O galėjome! Bet Amerika buvo taip toli, o mes - kasdieniniuos menkuos reikaluos paskendę, tokie nerangūs. O gal ir nesupratom Dariaus užmojo, skrydžio prasmės, nes jis visuomet

Atlanto nugalėtojai - S.Darius ir S.Girėnas.

buvo visa galva aukštesnis už mus visus. Dabar jis kažkur virš Atlanto, o gal jau virš Europos pakrančių, bet mes nežinom, negalim susisiekti, išgirsti jo balso. O tokio paprasto prietaiso kaip radijas reikėjo lėktuve. Taip palengvintų lakūnams skridimą, bet jiems trūko lėšų jį įsigyti...

Tos dienos vakarop dar niekad nemačiau tiek daug žmonių: automobiliais, autobusais, vežimais, dviračiais ir pėsčiom bėgte bėgo į aerodromą laukti atskrendančių lakūnų.

(PRAŠOM SKAITYTI TĘSINĮ)

DARIAUS-GIRĖNO METAI

Ruošiantis Dariaus ir Girėno transatlantinio žygio 60 metų sukakčiai, Lietuvoje buvo sudarytas minėjimų bei renginių tvarkaraštis, į kurį buvo įtrauktas ir Lituanicos kopijos skrydis Kaunas - Štetinas - Soldinas - Kaunas. Šis skrydis, atliktas su tikslia Lituanicos kopija, simboliškai užbaigė mūsų tautos didvyrių prieš 60 metų pradėtą ir tragiškai pasibaigusį žygį. Red.

SIMBOLINĖ DARIAUS-GIRĖNO ŽYGIO UŽBAIGA

IŠ LAKŪNO INŽ. EDMUNDO JASIŪNO DIENORAŠČIO

Čia norėčiau įterpti dar kelias pastabas apie Lituanicos kopiją ir jos statytoją inž. Vladą Kengsailą.

Kai 1981-82 m. Lietuvoje buvo kuriamas meninis filmas "Skrydis per Atlantą", reikėjo Lituanicos kopijos ar bent skraidančio modelio.

Aviakonstruktorius Vl. Kengsaila nusprendė ta proga pastatyti galimai tikslesnę, pilno dydžio (1:1) Lituanicos kopiją. Kauno Karo muziejuje, Lituanicos skyriuje jis praleido apie du mėnesius studijuodamas Lituanicos liekanas, iki smulkmenų pasižymėdamas matmenis ir detales.

Lituanicos kopijos pagrindu buvo paimtas sovietų lėktuvas Jak-12M, prailginti sparnai, liemenyje įdėtas benzino bakas, tiksliai apipavidalinti Bellancai tipingi sparnų spyriai, liemuo ir ratų gaubtuvai, varikliui pridėta išmetimo vamzdžių butaforija ir greičio žiedas. Instrumentai įmontuoti lygiai tokie patys, kaip ir Dariaus-Girėno Lituanicos.

Tokia Lituanicos kopija buvo naudota meninio filmo kūrimui bei vietiniams pasirodymams aviacijos šventėse. Tolimesniems perskridimams ji niekad nebuvo naudojama. Lietuvos aviacijos muziejui gavus patalpas Aleksote prie aerodromo, ten Lituanicos kopija kelerius paskutiniuosius metus ir buvo laikoma. Vykdant muziejaus pertvarkymo darbus, Lituanica buvo padengta statybinių dulkių sluoksniu.

Lituanicos kopijos statytojas inž. Vladas Kengsaila gimė 1933 - Dariaus ir Girėno metais. Sovietmečiu yra baigęs aviacijos konstrukcijų mokslus Kalugoje, vėliau buvo Tauragės aeroklubo viršininku. Kiek okupacijos laikų sąlygos leido, yra sukonstravęs ir pastatęs keletą lėktuvų, skraidančią aerodinaminę laboratoriją, ir šiuo metu nuosavose dirbtuvėse Panevėžyje stato 7-vietį keleivinį lėktuvą, skirtą specifinėms Lietuvos sąlygoms.

Su Vl. Kengsaila susipažinau 1991 metais, viešėdamas Lietuvoje. Jis man padarė genialaus konstruktoriaus, tauraus ir nuoširdaus patrioto išpuodį. Pradėjome palaikyti korespondencinį ryšį. Prieš metus laiko gavau pasiūlymą kartu su juo 1993 liepos mėn. 15-17 d. su Lituanicos kopija skristi į

Soldiną ir atgal, ir tuomi simboliškai užbaigti Dariaus ir Girėno transatlantinį žygį. Pasiūlymą su dėkingumu priėmiau. Mūsų skrydis buvo įtrauktas į Dariaus-Girėno skrydžio 60 metų sukakties pagrindinių renginių tvarkaraštį.

Š. m. vasaros pradžioje Lituanicos kopija iš av. muziejaus Aleksote buvo pervežta į Vl. Kengsailos įmonę Panevėžyje, pagrindiniam remontui ir peržiūrėjimui.

*

Liepos 14 - išleistuvės. Į Panevėžio aerodromą atvyko Vlados žmona Regina, dukra, kun. Gintaras Jonikas, gausus būrys panevėziečių ir uniformuoti šauliai ir šaulės (Vladas priklauso šauliams ir planuoja Lietuvoje atkurti šaulių aviaciją). Kunigui tarus prasmingą išlydėjimo žodį, pašventinus Lituanicą ir palaiminus abu lakūnus, šauliai ir šaulės sugiedojo 5 ar 6 posmus Maironio giesmės "Lietuva, brangi". Tarę atsisveikinimo žodžius, mudu su Vladu per langelius įsluogėme į Lituanicos vidų (Lituanica durų neturi), prisiveržėme diržus, suspausto oro balionėlio pagalba užstartavome variklį, pamojavome visiems sudie ir pakilome skrydžiui į Kauną.

Oras vakaruose saulėtas, debesys gražūs, bet kairėje, iš rytų pusės, kaip kokia stati siena, artėjo grėsminga audra. Nutūpėme Aleksoto aerodrome, pavadintame Dariaus ir Girėno vardu, kur iki šiol buvo sovietinė - rusų aviacijos bazė. Aviacijos muziejaus aikštelėje mus sutiko dir. Alg. Gamziukas ir kiti av. istorikai. Pritvirtinę Litua-

Liepos 15 d. rytą Aleksoto aerodrome. Interviu su Lietuvos Radijo reporteriu.

nicą, nuvykome į svetingus p. Gamziukų namus, kur mūsų laukė iškilminga vakarienė. Apie 12 val. nuėjome poilsiui. Visą naktį lijo.

*

Liepos 15 d. ankstyvą rytą, gaidžio giedojimo pažadinti, papusryčiaivę atvykome į Aleksoto aerodromą. Visas dangus užtrauktas žemai slenkančiais debesimis, kurių apačios vos virš medžių viršūnių, protarpiais vis dar lyja. Aerodrome mūsų jau laukia būrys kauliečių, aviatorių ir av. istorikų, televizijos, radijo ir laikraščių korespondentai, muitinės tarnautojai. Kauno miesto tarybos narys A. Dručkus įteikė poką filatelinio vokų, skirtų suantspaudavimui Soldine (Myslibože).

Oro sąlygos aiškiai blogos. Sinoptiniai (meteorologijos) pranešimai rodo žemo oro slėgimo cikloną, nusitęsusių nuo Lenkijos iki Suomijos. Oras - tik pagal aklojo

skridimo taisykles (IFR), kas nebūtų problema. Tačiau mūsų Lituanicos kopija, kaip ir Dariaus - Girėno Lituanica, jokių radijo - navigacinių instrumentų neturi. Mūsų uždavinys - tokiu pačiu lėktuvu ir tokiais pačiais instrumentais (t. y. be radijo-navigacinių instrumentų), po 60 metų simboliškai užbaigti Dariaus ir Girėno žygį. Na, ir oras, kaip tyčia, pasitaikė lygiai toks pat lietingas, kaip tada Dariui ir Girėnui. Radio, TV ir laikraščių korespondentai šių mūsų žygį sunkinančių aplinkybių nežinojo.

Debesims šiek tiek praskystėjus, nusprendėme rizikuoti. Pakilome 9:43 val. ryto. Lygiai kaip Darius-Girėnas, sėdime ant alyvos bako, nugaromis atsiremę į didžiulį benzino baką. Iki Lenkijos sienos mus palydėti Jak-52 lėktuvu pakilo Kauno aeroklubo viršininkas Eug. Raubickas su fotografu. Debesys mus spaudžia žemyn, o medžių viršūnės ir televizijos antenos - aukštyne. Raubickas su fotografu tai įlenda į debesis, tai išlenda. Priskridęs Lenkijos sieną E. Raubickas atsisveikino, pamojuodamas sparnais. Pamojavo ir Vladas.

Per radiją Varšuvos kontrolei anglų kalba pranešėme, kad Lituanica (pagal iš anksto nusiųstą skrydžio planą) įskrido į jų kontroliuojamą oro erdvę. Kadangi skridome labai žemai, abejoju, ar jie mūsų pranešimą girdėjo. Oras vis prastas, nesitaiso, bet ir neblogeja.

Prie Lituanicos VI. Kengsaila (kairėje) ir E. Jasiūnas. 1993.VII.15 rytas.

(PRASOM SKAITYTI TĘSINI)

SUSIVIENIJIMAS

SENIAUSIA PASAULYJE LIETUVIŲ ORGANIZACIJA ŠVENČIA 107 METUS

1886-1993 LIETUVIŲ AMERIKOJE

**SLA PILDUOMOSIOS TARYBOS
POSEIMINIO SUVAŽIAVIMO
įvykusio 1992 m. lapkričio 4 d.
Oak Lawn Hilton Viešbutyje
Oak Lawn, Illinois 60453
PROTOKOLAS**

1. SLA Prezidentas Vytautas P. Dargis, MD, Pildomosios Tarybos Poseiminį Suvažiavimą atidarė 1992 m. lapkričio 4 d., 11 val. ryto, Oak Lawn Hilton viešbutyje, Oak Lawn, Illinois.
2. Prezidentas Vytautas P. Dargis, MD, paprašė sekretorę Genevieve Meiliunas atlikti vardošaukį. Poseiminiame Suvažiavime dalyvauja penki Pildomosios Tarybos nariai: Vytautas P. Dargis, MD - prezidentas, Vytautas Kasniūnas - vice prezidentas, Genevieve Meiliunas sekretorė, Josephine Miller - izdo globėja ir Nellie Bayoras - Romanas - izdo - globėja.
Daktaras kvotėjas dr. Kazys Bobelis ir išdininkas prof. Jack J. Stukas, posėdyje negalėjo dalyvauti dėl svarbių kitų išsipareigojimų.
3. Sekretorė G. Meiliūnas suvažiavimui pateikė dienotvarkę, kurią Pildomoji Taryba vienbalsiai priėmė su pasiūlymu, kad ją bus galima papildyti suvažiavimo metu.
4. Sekretorė G. Meiliūnas perskaitė Pildomosios Tarybos priešėiminio suvažiavimo, įvykusio 1992 m. lapkričio 1 d., protokolą.
Nellie Bayoras-Romanas įnešus, Josephine Miller parėmus, protokolas vienbalsiai priimtas.
5. Sekretorė G. Meiliūnas pranešė, kad naujoji Pildomoji Taryba išrinkta visuotiniu balsavimu, ir 1992 m. lapkričio 3 d. SLA 64-ajame Seime patvirtinta, privalo pasirašyti "Acceptance of Trust" ir "Conflict of Interest Questionnaire". Sekretorė G. Meiliūnas išdalino esantiems Pildomosios Tarybos nariams reikalingas formas.
6. Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė P.T.KOMISIJŲ narių sudėtį palikti tokį pat, kaip 1992 m. vasario 29 d. suvažiavime buvo nutarta /Nutarimas No. 16/.

SLA Vajaus reikalai.

7. SLA Vajaus Komisiją sudaro Visi Pildomosios Tarybos nariai. SLA sekretorė G. Meiliūnas paaiškina, kad nuo 1993 metų sausio 1 dienos pagal valstijų pareikalavimą įvedamos naujos mokescių lentelės - vyrams ir moterims /Male & Female/.
Apdraudos paliudymai paliekami tie patys, tik reikalinga įdėti naujas aktuario apskaiciuotas "Cash & Paid-Up Values" lenteles.
Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė artimiausiu laiku pradėti naują Vajų. Su nauju pavadinimu. Senas vajas bus tęsiamas, bet nuo sausio 1, 1993 turėsime jau naujas mokescių lenteles.
8. **SLA 64 - ojo Seimo Nutarimų Vykdymas**
 1. Seimo ir Pildomosios Tarybos nutarimą vykdyti: Naujus narius priimti iki 75 metų amžiaus.
 2. Seimo metu iškilo pageidavimas SLA Centro namą 307 W. 30th St., New York, NY 10001, parduoti ir nupirkti kitą atitinkamą Susivienijimo reikalams namą. Šiuo reikalu visi Pildomosios Tarybos nariai sudarė Komisiją namo pardavimo bei pirkimo reikalams ir turi vienu metu bėgyje rezultatus pranešti nariams.
 3. Pensylvanijos egzaminieriams rekomenduojant ir Aktuarui pritariant, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė Ligoje Pašalpos Fondą sujungti su Apdraudos / Mortuary / Fondu 1993 metais.
 4. Vykdydami SLA Seimo pageidavimą, Pildomoji Taryba viebalsiai nutarė gavus atitinkamus adresus "Tėvynę" siuntinėti į Lietuvą.
9. Genevieve Meiliūnas įnešus, Nellie Bayoras-Romanas parėmus, Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė "Tėvynės" redaktoriui Vytautui Kasniūnui, už kiekvieną "Tėvynės" numerio išleidimą mokėti: redaktoriui \$300.00. Už "Tėvynės" surinkimą, sulaužymą ir t.t. \$650.00 ir \$50.00 reprezentacijai. Nuo 1992 metų lapkričio mėnesio.
10. Seimo Nutarimu 1992 m. lapkričio 3 d. buvo nutarta pakelti visiems Pildomosios Tarybos nariams atlyginimą 10%, sekretorei 15%.
Seimo metu SLA Prezidentas nuo algos pakėlimo atsisakė. Poseiminiame suvažiavime likusieji Pildomosios Tarybos nariai irgi nuo algų pakėlimo atsisakė, padėkodami nariams. Kadangi SLA Tarnautojams nuo 1992 metų kovo mėnesio algos buvo pakeltos, todėl tarnautojams algas palieka kaip 1992 m. kovo 2 d. Nutarimu No. 37, buvo nutarta.
11. Prezidentas dr. Vytautas P. Dargis pranešė, kad šiandieną įvyko SLA Pensijų Plano patikėtinių susirinkimas, kuris priėmė rezoliucijas, kurias šiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui pateikiama ratifikuoti.
Seka Pensijos Plano patikėtinių suvažiavimo protokolas:

**MINUTES OF THE MEETING OF
THE TRUSTEES OF THE PENSION PLAN OF
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA**

The President of the Lithuanian Alliance of America, Vytautas P. Dargis, M.D., convened a meeting of the Trustees of the Pension Plan of Lithuanian Alliance of America on Nov. 4, 1992 AT 10 AM

1. The President called upon Mrs. Genevieve Meiliunas, Secretary of the Lithuanian Alliance of America, to take the roll call. The following officers and directors of the Pension Plan were present:

Vytautas P. Dargis, M.D.	- President
Vytautas Kasniunas	- Vice-President
Genevieve Meiliunas	- Secretary
Josephine Miller	- Trustee
Nellie Bayoras-Romanas	- Trustee

2. The President explained that Prof. Jack J. Stukas, Ph.D., has been elected to the Executive Board, to fill the Treasurer's position, previously held by — deceased Treasurer, Christine Austin.

Genevieve Meiliunas, moved, Nellie Bayoras - Romanas seconded, the meeting of the Trustees unanimously decided to accept the new Trustee, and consequently, the list of names of the Trustees of the Pension Plan is as follows:

Vytautas P. Dargis, M.D.	- President
Vytautas Kasniunas	- Vice President
Genevieve Meiliunas	- Secretary
Jack J. Stukas, Ph.D.	- Treasurer
Josephine Miller	- Trustee
Nellie Bayoras-Romanas	- Trustee
Kazys Bobelis, M.D.	- Medical Examiner

3. President, Vytautas P. Dargis, M.D., called upon Mrs. Genevieve Meiliunas, to read letter #1, from the Consulting Actuaries, dtd 10/21/91, from Bruce and Bruce Company, which explains the deceased Treasurer's, Christine Austin's Pension Plan, which was to be received by her daughter, Tina Kaiser, who was the designated beneficiary. Christine Austin died 7/19/91. Also letter #2, from Bruce and Bruce Co., regarding Helen Brazauskas, dtd 11/8/91. Also letter #3, from Bruce and Bruce Co., regarding Elena Prekeris, dtd 8/18/92.

RESOLUTION

4. WHEREAS, The Lithuanian Alliance of America, since January 1, 1969, has maintained a Pension Plan for its employees including its Supreme President, Supreme Secretary and Supreme Treasurer.

NOW, THEREFORE BE IT RESOLVED:

The following person is accepted by the Pension Plan, as having complied with all requirements in the LAA Pension Plan By Laws, is eligible to receive the designated Lump Sum, since the Lump Sum Value of benefit at the time of demise of Christine Austin, was less than \$3,500. Lump Sum Death Benefit as of 12-31-91: \$2,659

NAME

Christine J. Kaiser, shall receive Lump Sum \$2,659
Executrix for the Estate of Christine Austin.

On motion by Genevieve Meiliunas, seconded by Vytautas Kasniunas the Resolution was unanimously adopted.

RESOLUTION

5. WHEREAS, The Lithuanian Alliance of America, since January 1, 1969, has maintained a Pension for its employees

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED:

The following employee is accepted by the Pension Trustees as having complied with all requirements in the LAA Pension Plan By-Laws:

"Under Internal Revenue Code Section 401(a)(9), qualified plans and tax sheltered annuities must begin distribution not later than April 1, 1991 for employees who attained age 70 1/2 in 1989." Therefore

THE LUMP SUM FOR EMPLOYEE:

HELEN BRAZAUSKAS payable before April 1, 1990	\$83.00
HELEN BRAZAUSKAS payable before April 1, 1991	277.00
HELEN BRAZAUSKAS payable before April 1, 1992	346.00

Our Consulting Actuaries, Bruce and Bruce Company will determine the amount of distribution for 1992 and thereafter.

The motion by Josephine Miller, seconded by Nellie Bayoras, the payment of Lump Sum yearly pension to Helen Brazauskas was unanimously adopted.

RESOLUTION

6. WHEREAS, The Lithuanian Alliance of America, since January 1, 1969, has maintained a Pension Plan for its employees including its Supreme President, Supreme Secretary and Supreme Treasurer

NOW, THEREFORE BE IT RESOLVED:

The following person is accepted by the Pension Trustees as having complied with all requirements in the LAA Pension Plan By-Laws for retirement, and shall receive the designated monthly Pension beginning on the effective date shown:

**SLA PILDUOMOSIOS TARYBOS
POSEIMINIO SUVAŽIAVIMO
PROTOKOLAS**

MONTHLY PENSION

NAME

ELENA PREKERIS..... \$149.45, per month, which will commence on AUGUST 1, 1992, and be payable on the first day of each month thereafter, during her life. No survivor pension will be payable upon her death under the Life Pension.

On the motion by Genevieve Meiliunas, seconded by Vytautas Kasniunas, the Resolution was unanimously adopted.

7. The Chairman, Vytautas P. Dargis, M.D., thanks all the attending the Trustees, for their cooperation, then adjourned the meeting, November 4, 1992 at 10:45 AM.

Vytautas P. Dargis, M.D., Chairman

Genevieve Meilinas, Secretary

12. Pildomoji Taryba, V. Kasniūnui įnešus, J. Miller parėmus, vienbalsiai ratifikavo Pensijos Plano patikėtinių rezoliucijas ir taip pat ratifikavo pensijos plano patikėtinių sudėtį.

13. SLA prezidentas dr. Vytautas P. Dargis poseiminį suvažiavimą uždarė 1992 m. lapkričio 4 d. 5 val. p.

Vytautas P. Dargis, Prezidentas

Genevieve Meiliūnas, Sekretorė

**LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
INCOME**

From April 1 to June 30, 1993

INVESTMENT INCOME:

Bond Interest	\$ 61,070.57
Common Stock Interest	6,394.92
Certificate Loan Interest	100.00
Interest on Bank Deposits	38.04
Interest on Short Term Fed. Securities	95.07
	<u>\$ 67,698.60</u>

MISCELLANEOUS INCOME:

Membership Premiums	\$ 6,376.22
Sundries, Rent, Donations, Widows-Orphans	
Fund & etc	1,149.66
	<u>\$ 7,525.88</u>

INCOME TOTAL \$ 75,224.48

DISBURSEMENTS

From April 1 to June 30, 1993

Death Benefits	\$ 12,000.00
Matured Endowments	7,500.00
Cash Surrenders	2,663.64
Disability Benefits	870.75
Salaries to Officers and Employees	22,724.83
Salaries to Official Publication Employee	900.00
Salaries to Real Estate Employee	600.00
Social Security, Taxes, Unemployment	1,980.05
Supreme Bonds, Workman's Compansation	536.74
Real Estate Taxes	10,001.94
Real Estate Insurance and Miscellaneous expenses	1,945.37
Real Estate: Home Improvement	24,500.00
Fraternal Expenses	70.00
Fraternal Sundries expenses	123.00
Travel and Expenses	114.00
Actuary's and Notary's Fees	7,900.49
Commission to Lodge Secretaries	5,038.54
Postage and Telephone	1,759.82
Office maintenance and sundries	159.11
State Insurance Department's Fee	1,111.50
Pension to Employees	732.54
Returned Premiums and Dues	118.16
Interest on Bond Purchase	115.10
Commission on Common Stock Purchase	1,451.45
Official Publication "Tėvynė"	3,928.28
DISBURSEMENTS TOTAL	<u>\$ 108,846.21</u>

INVESTMENTS

INCOME: Matured and Called Bonds	<u>\$ 151,000.00</u>
INVESTED: Common Stocks & Bonds	\$ 149,825.00
Certificate Loan	1,200.00
	<u>\$ 151,025.00</u>

Genevieve Meiliunas, Secretary

**IŠMOKAMOS
APDRAUDOS**

1993 m. birželio 12 d.

JONAS NARSUTIS, 125 kuopa, Melrose Park, IL. Prie SLA prisirašė 1936 m. balandžio 12 d., pridėtinę apdraudą paėmė 1944 m. balandžio 2 d., mirė 1993 m. sausio 25 d.

ROSE ROCK, 165 kuopa, E. Vandergrift, PA. Prie SLA prisirašė 1934 m. gruodžio 31 d., mirė 1992 m. spalio 30 d.

JADVYGA KANAPIENAS, 352 kuopa, Detroit, MI. Prie SLA prisirašė 1950 m. gegužio 7 d., mirė 1992 m. vasario 25 d.

JERRY NAUJOKAS, 104 kuopa, Pittsburg, PA. Prie SLA prisirašė 1939 m. sausio 18 d., mirė 1993 m. kovo 16 d.

PRANAS WHITE, 304 kuopa, Buffalo, NY. Prie SLA prisirašė 1937 m. liepos 1 d., mirė 1993 m. gegužio 21 d.

1993 m. liepos 10 d.

ONA JARAŠIŪNIENĖ, 14 kuopa, Cleveland, OHIO. Prie SLA prisirašė 1928 m. gegužio 12 d., mirė 1992 m. liepos 4 d.

JOSEPHINE BARSKITE, 353 kuopa, Pittsburgh, PA. Prie SLA prisirašė 1934 m. gruodžio 31 d., mirė 1993 m. birželio 3 d.

**IŠMOKAMOS
APDRAUDOS**

1993 m. liepos 24 d.

JOHN POLTER, 14 kuopa, Cleveland, OHIO. Prie SLA prisirašė 1941 m. lapkričio 4 d., mirė 1993 m. birželio 8 d.

MINDAUGAS M. JUREVIČIUS, 126 kuopa, New York, NY. Prie SLA prisirašė 1990 m. spalio 1 d., mirė 1993 m.

TEOFILĖ ZUJUS, 245 kuopa, Newark, NJ. Prie SLA prisirašė 1950 m. liepos 6 d., mirė 1992 m. balandžio 13 d.

1993 m. rugsejo 4 d.

MINNIE STOCKIENE, 36 kuopa, Chicago, IL, gimus Menersville, PA. Prie SLA prisirašė 1934 m. gegužio 13 d., mirė 1993 m. liepos 27 d.

DOROTHY VALUKIENĖ, 53 kuopa, Chelsea MA, gimus Framingham, MA. Prie SLA prisirašė 1936 m. gegužio 1 d., mirė 1992 m. rugpjūčio 31 d.

ELENA PREKERIS, 99 kuopa, New York, NY, gimus Rusijoje. Prie SLA prisirašė 1963 m. birželio 1 d., mirė 1993 m. rugpjūčio 10 d.

1993 m. rugsejo 18 d.

JURGIS ZAGORSKIS, 14 kuopa, Cleveland, OHIO, gimęs Lynn, MA. Prie SLA prisirašė 1936 m. vasario 5 d., mirė 1993 m. liepos 14 d.

JUOZAS LEKAS, 352 kuopa, Detroit, MI, gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1950 m. rugpjūčio 6 d., mirė 1993 m. rugpjūčio 25 d.

Nuo 1993 m. pradžios is viso:
\$28,171.00

**Pu-
nios
pilia-
kal-
nis**

Už trylikos kilometrų į šiaurę nuo Alytaus, dešiniajame Nemuno krante, akį patraukia gražus Punios miestelis. Jo centrą puošia daili, XV amžiuje statyta bažnyčia.

Šalia miestelio, Nemuno ir Punelės santakoje, stūkso piliakalnis. Jis dar vadinamas Margio kalnu. Jau XIII a. pabaigoje ant jo buvo pastatyta gynybinė

pilis, supiltas 6 metrų aukščio pylimas, o šalia iškastas gilus griovys.

Ne kartą narsūs lietuviai čia buvo sukryžiuavę ietis ir kalavijus su priešais, drąsiai kovėsi ir niekada nepasidavė. Padavimas byloja apie narsų kunigaikštį Margį, kuris po žiaurios kovos su kryžiuočiais, matydamas, kad jėgos nelygios, su visa įgula susidegino liepsnojančiame lauže...

Litas, lito, litui, litą...

Sakydavome, kad valstybė be savų pinigų kaip šokėjas be kojos. Ir štai iš svajotieji litai čia pat iškart po Joninių. Su kokiomis viltimis siejate jų sugrįžimą? - klausiamo buvusį Lietuvos ambasadorių Vokietijoje Vaidotą Antanaitį, su žmona besižvalgantį po parduotuves senojoje Pilies gatvėje, - nori susitvarkyti butą.

Lito įvedimas turėtų prisidėti prie ekonomikos stabilumo.

KAIP JAUSIS LITAS ŠALIA VOKIETIJOS MARKĖS?

Žiūrint kaip bus paremtas. Nežinia, kokios valiutos ir aukso atsargos. Viskas priklausys nuo Lietuvos banko veiksmų. Litų įvedimas - didelis įvykis. Atsilikome nuo latvių ir estų, prieš pasaulį nepatogu. Vokietijoje vis klausinėjo: kada turėsit savo valiutą. Estų krona, pavyzdžiui, Peterburge labiau perkama negu markės ar doleriai. Grįžus apėmė slogi nuotaika. Aplink chaosas, gyvenimas vyksta padrikai, neaiškus privatus ir valstybinio sektorių santykis, nėra tvirtos aiškios ekonomikos programos. Kairė nežino, ką daro dešinė. Norėtųsi palinkėti, kad su litu taip nebūtų. Jeigu dar krentama į dugną, litas net ir tai turi paspartinti, kad greičiau imtume kilti. Tie, kurie laukė, kad litai keičiami pagal Antanavičiaus variantą (didesnes sumas keist mažiau palankiu santykiu), liko nuvilti: įteisinami nešvarūs pinigai. Šis variantas turėjo būti siejamas su pajamų deklaravimu. Pavėluotas pajamų deklaravimas apsunkina Antanavičiaus siūlymo įgyvendinimą. Buvusiųjų frontas nori išsitvirtinti visuomenėje. Tai ne sistemos atkūrimas - buvusieji formuoja ekonomiškai pajėgią savo klasę. Tai daroma lito įvedimu. Kapitalistai nustato kursą, kuris jiems palankus. Didžiausias blogumas, kad paprasti žmonės mažai tų litų turės.

AR LIETUVOJE JAU KAPITALIZMAS?

Tai veikia absurdo teatras. Į kapitalizmą einame labai netvarkingai. Jame būsimė greit - po kokių 10-20 metų, kai įstosime į EEB. Dar tik pirmi, chaotiški žingsniai. Kapitalizmas - tai visų pirma tvarka ir našus darbas, tobuli įstatymai. Jo kūrimo sistemos dar nėra.

Jeigu nešvarūs pinigai būtų keičiami nepalankesniu santykiu, litų į apyvartą reikėtų išleisti mažiau ir tada juos būtų galima stipriau paremti. Labai norėtųsi, kad litas būtų konvertuojamas. Susieti litą su kokia nors valiuta, manau, nereikia.

LITŲ ĮVEDIMAS - SVARBUS VALSTYBINGUMO ĮTVIRTINIMO ETAPAS. KAS TOLIAU?

Rusų kariuomenės išvedimas, ekonomikos sistemos suformavimas.

Mečislovo Šcepavičiaus pieš.

Taip pat normali partijų veikla, nes nėra nė vienos partijos, kuri būtų pajėgi normaliai valdyti ir vadovauti.

Mano svajonė - suformuoti labai platų centro judėjimą, kuriame galėtų būti kelios partijos su įvairiom atšakom, atmetus kraštutinius. Tik toks centras galėtų suformuoti koalicinę vyriausybę - kolektyvinį vadovavimą.

PENSININKAS

Pensininkas ant suoliuko Gedimino kalno papėdėje litų išleidimą vertina kaip eilinį žmonių apvogimo etapą. "Valdžia surado dar vieną šaltinį praturtėti. Ir prisivogusiems, ir paskutiniams vargšams, pinigai bus keičiami vienodai. Tai nesuskaičiuojamos kombinatorių armijos gero gyvenimo garantija ir proga dar kam nors iššokti į tautos vadus - į pragaro katilą dar keletas jų tilptų. Daug yra spėjusių apsirūpinti iki gyvenimo galo, nežinome, koks jų turtas, kur sąskaitos savo ir giminių vardu.

Kur santaupos? Tagul jas kompensuoja neapvogdami. Ką už vieną litą nusipirksi?.. Prieš karą už jį buvo galima sočiai pavalgyti. Reikėtų susipažinti su latvių ir estų pinigų reformomis - naudinga būtų".

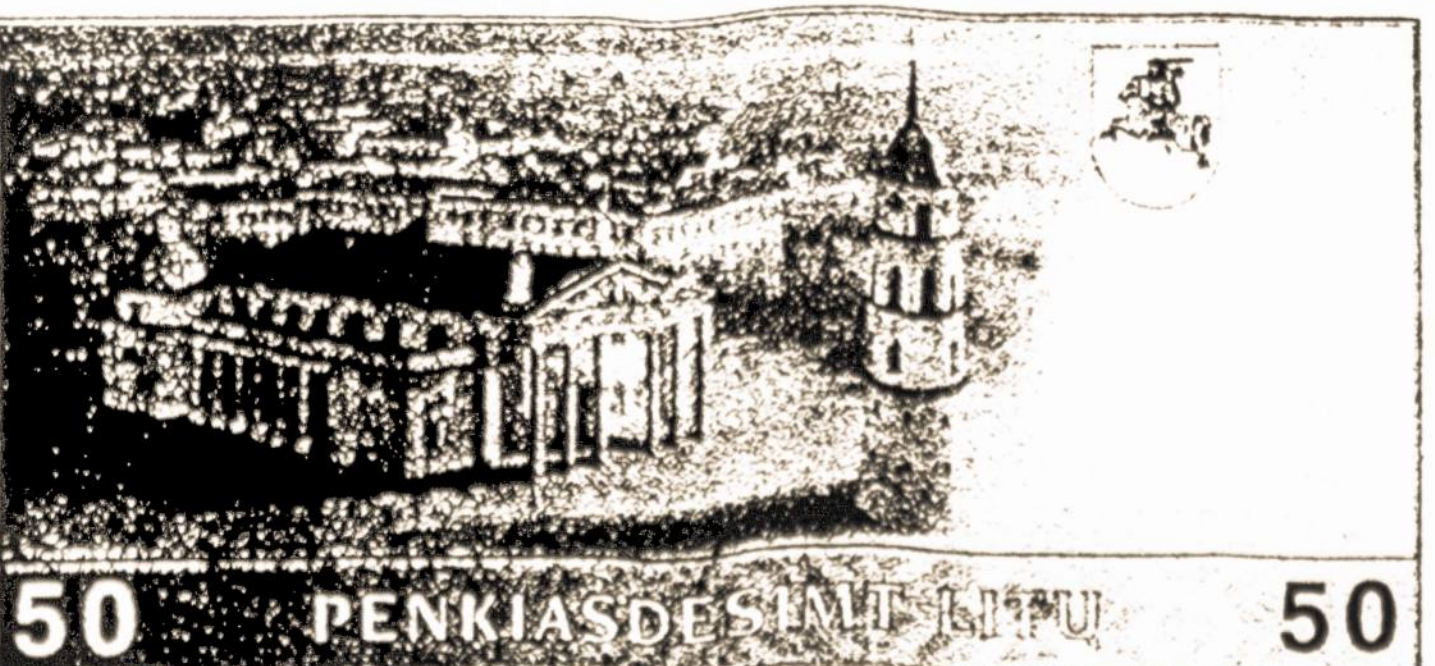
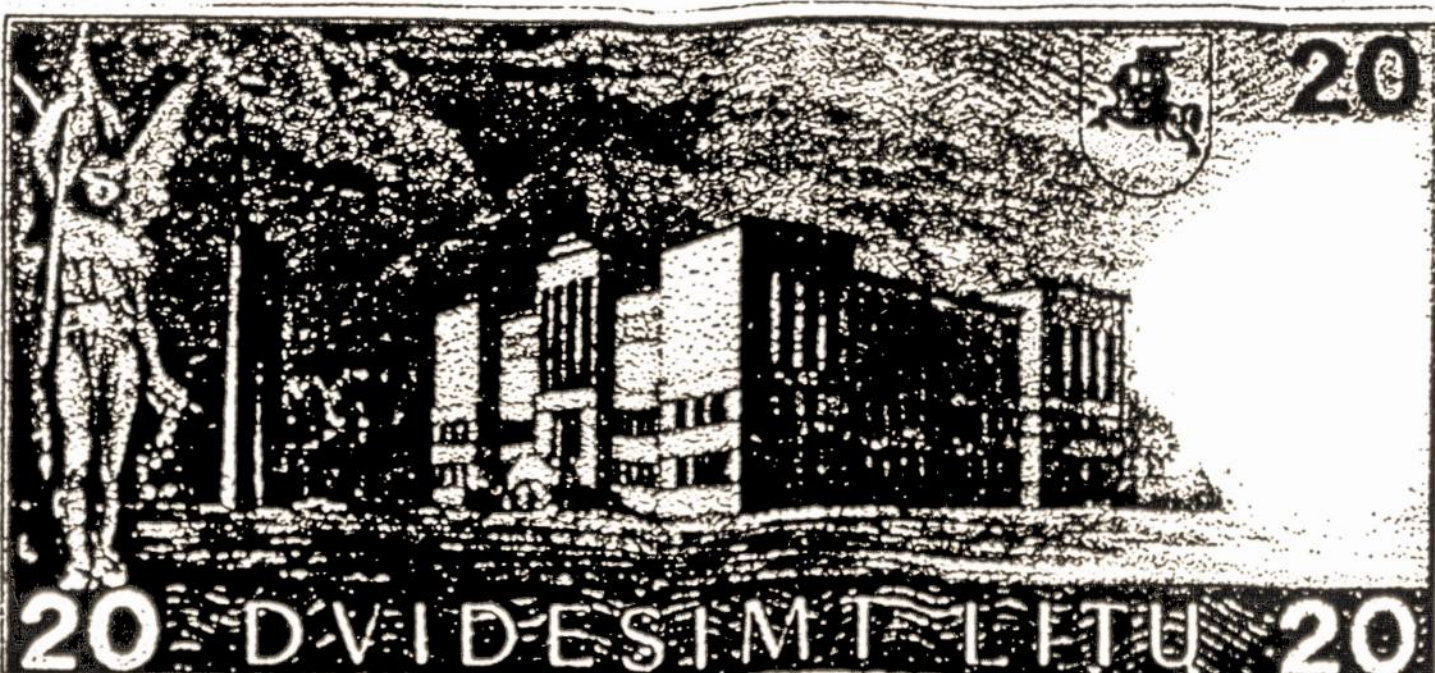
Banko pirmininko pranešimo neklausiau. Labiau noriu kalbėti apie tai, kur Rusų kapinėse dedamos gėlės: ar ant Basanavičiaus kapo?

GARIŪNAI

Andrius, kuris "dirba" Gariūnuose, sako, kad litas ten gerai eis, jau seniai reikėjo įvesti. Jeigu būtų Lito komiteto pirmininkas, geresniu santykiu litus keistų pensininkams. Jo pašnekovas Vitalijus, gyvenantis nuo algos iki algos, mano, kad litas tvirtės, nes žmonės dabar nešvaistys pinigų, stengsis taupyti.

Lietuvos kariuomenės eilinis ignalinietis Egidijus Andrijauskas atvežė naujokus į Vilnių dantų pasigydyti.

Seniai laukiu litų - kiekviena šalis turi turėti savo valiutą. Tikiuosi, kad litas bus vertingas pinigas.

Litas, lito, litui, litą...

ANŲ LAIKŲ LITAS NET KVEPIA MEILE, PASIAUKOJIMU, IŠTVERMYBE

KĄ PIRMIAUSIA UŽ LITUS PIRKSITE?

Gal panelei - jos vardas Rima - dovaną, rudenį, kai grįšiu iš tarnybos. Jis gauna 1400 talonų per mėnesį, tad kažin kokia dovana, ko gero, neišeis...

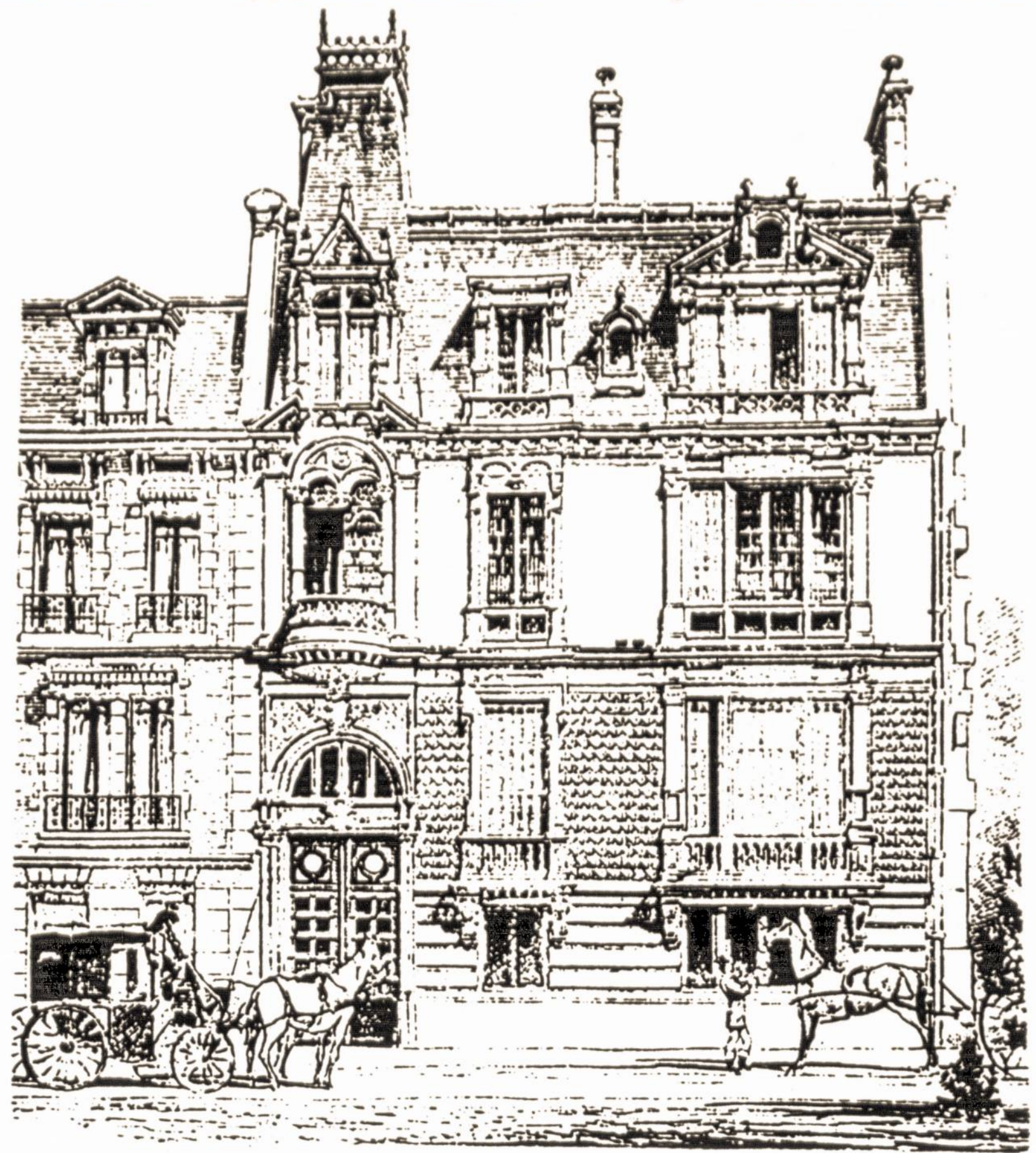
Jo draugas Ričardas džiaugiasi, jog pagaliau bus tikras lietuviškas pinigas, ir tiki, kad litai bus tokie pat stiprūs, kaip ir prieškariniai, apie kuriuos yra girdėjęs. Pirmiausia nusipirks cigarečių, nes dalinyje pasirinkimas menkas ir nėra už ką, be to, taupys kelionei į namus, dabar kareiviams patiems reikia mokėti už bilietą. Troleibuse jis netgi zuikio baudą sumokėjo. "Mokėsiu ir litais, nors santauptų neturiu. Nežinau, kaip reikės vesti, gal teks senberniauti, - sako nužvelgdamas praeinančias paneles. - Bet ne piniguose laimė".

Jonas Baranaukas

Ričardas džiaugiasi litais, nors jų tegaus tik cigaretemis ir kelionei į tėviškę

Raimundo Šuikos nuotr.

Sie rūmai, esantys Paryžiuje, yra Lietuvos valstybės nuosavybė nuo 1925 m. Juose nuo 1925 iki 1940 m. buvo lietuvių diplomatinės misijos būstinė. Nuo 1940 jie yra užimti Rusijos ir iki šiol Lietuvai neatiduodami. Teismuose tebėra byla dėl jų gražinimo. Atrodo, jei Prancūzijos vyriausybė paspaustų, reikalai greičiau susitvarkytų. Rusai ten, be Prancūzijos vyriausybės nuolaidumo, nebūtų įsikraustę.

Brazauskas atvyko į Lietuvos ambasadą Paryžiuje

Vilnius, birželio 17 d. - Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui lankantis Paryžiuje, spaudos ir Prancūzijos prezidento François Mitterrand dėmesį atkreipė tai, jog A. Brazausko automobilių vilks-

tinė atvyko į rusų okupuotą prieškarinę Lietuvos ambasadą ir ten sukėlė sąmyšį.

Prez. F. Mitterrand, tai sužinojęs sušuko, kad baisu, jog rusai dar neatidavė Lietuvai ambasados pastato, verto 5 milijonus dolerių. Kaip žinoma, keli teismo procesai Paryžiaus teisme Lietuvai nedavė jokių rezultatų. (R. Valatka)

© "Lietuvos aidas".

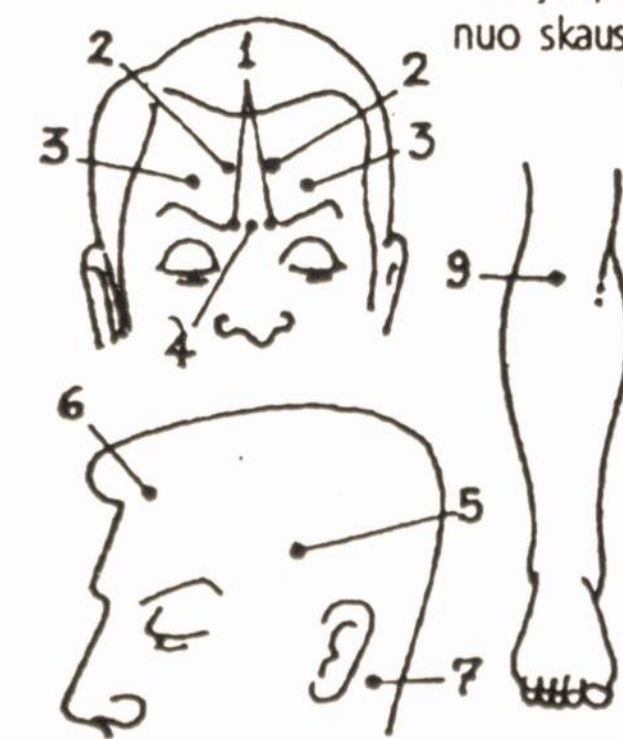
Pravartu žinoti

Taškinio masažo paslaptys

Jeigu skauda galvą

Gal jūs pavargote, daug dirbate, jaudinotės... Galva tiesiog plyšta nuo skausmo, o vakare ketinate eiti į teatrą. Keletas minučių taškinio masažo gali sumažinti nemalonius jūmus galvoje ir grąžinti budrumą, o kartu ir gerą nuotaiką.

Patogiai atsisėskite, atsipalaiduokite, pabandykite nuvyti nemalonias mintis, galvokite apie malonius dalykus. Pasirinkę 3-4 taškus iš žemiau pasiūlytų, atlikite taškinį masažą slopinančiu būdu (t.y. tašką masažuokime spaudydami ar nenutrūkstamais sukamaisiais judesiais 2-3 minutes). Gerai, jei masažuodamiesi pajuntame tirpimo ar veržimo jausmą. Stimuliuojantis būdas - masažuojamasi trumpai - iki 1 minutės stipriai spaudant tašką. Tų pačių taškų masažą

galime pakartoti 2-3 kartus iš eilės. Simetrinius taškus geriausia masažuoti vienu metu.

- 1 taškas - simetrinis, ties antakių vidiniu kraštu.
- 2 taškas - simetrinis, per tris pirštus aukščiau pirmo taško.
- 3 taškas - simetrinis, per tris pirštus aukščiau antakio, linijoje, einančioje per vyzdžio vidurį.
- 4 taškas - nesimetrinis, tarpukyje virš nosies nugarėlės, ant vidurio linijos, jungiančios abu antakius.
- 5 taškas - simetrinis, plaukuotoje galvos dalyje, smilkinuose, kur prisilietus pirštais kramtant jaučiasi raumens judėjimas.
- 6 taškas - nesimetrinis, galvos vidurinėje linijoje, per tris pirštus į viršų nuo plaukų ribos.
- 7 taškas - simetrinis, pakaušio srityje, duobutėje už ausies, 1,5 cm į viršų nuo plaukų ribos, išorinės ausies landos aukštyje.

Visi šie taškai masažuojami slopinančiu būdu. Jei galvos skausmas nepraeina, reikėtų masažuoti bendro veikimo taškus dirginančiu (stimuliuojančiu) būdu:

8 taškas - simetrinis, išorinėje plaštakos pusėje, ten, kur suglaudus pirštus tarp nykščio ir antrojo piršto susidaro iškilimas, o atitraukus nykštį lieka duobutė.

9 taškas - simetrinis, truputį į šoną žemiau kelio. Norint surasti šį tašką, reikia delną uždėti ant kelio gimeles, vidurinis pirštas rodyt taško buvimą aukštį. O ketvirtas - bevardis, patrauktas kiek galima į šoną, atsidurs prie šio taško.

Gyd. Danguolė Vasiliauskienė

Statement of Ownership, Management and Circulation (Required by 39 U.S.C. 3685)

1. Title of Publication TEVYNE		1B PUBLICATION NO. 5 4 0 - 0 0 0	2. Date of Filing September 29, 1993
3. Frequency of Issue Monthly, except July and August		3A No. of Issues Published Annually 10	3B Annual Subscription Price \$4.00
4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Street, City, County, State and ZIP+4 Codes) (Not printer)			
307 West 30th Street, New York, NY 10001			
5. Complete Mailing Address of the Headquarters of General Business Offices of the Publisher (Not printer)			
Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, NY 10001			
6. Full Names and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor (This item MUST NOT be blank)			
Publisher: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, NY 10001			
Editor: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th Street, New York, NY 10001			
Managing Editor: SLA Editorial Board, 307 West 30th Street, New York, NY 10001			
Genevieve Meiliunas, 307 West 30th Street, New York, NY 10001			
7. Complete Mailing Address of the Principal Office of Circulation (Not printer)			
Lithuanian Alliance of America, 307 W. 30th Street, New York, NY 10001			
8. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages or Other Securities (If there are none, so state)			
Full Name Complete Mailing Address			
9. Publication Title, Issue Date, and Issue Frequency (If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be given)			
10. Publication Title, Issue Date, and Issue Frequency (If the publication is published by a nonprofit organization, its name and address must be given)			
11. Extent and Nature of Circulation		Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months	Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date
A. Total No. Copies (Net Press Run)		2,500	2,500
B. Paid and/or Requested Circulation			
1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales			
2. Mail Subscription (Paid and/or requested)		2,244	2,227
C. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 10B1 and 10B2)		2,244	2,227
D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means (Samples, Complimentary, and Other Free Copies)		50	60
E. Total Distribution (Sum of 10C and 10D)		2,294	2,287
F. Copies Not Distributed			
1. Office use left over, unaccounted for, spoiled after printing		206	213
2. Return from News Agents			
G. TOTAL (Sum of 10E and 10F2)		2,500	2,500

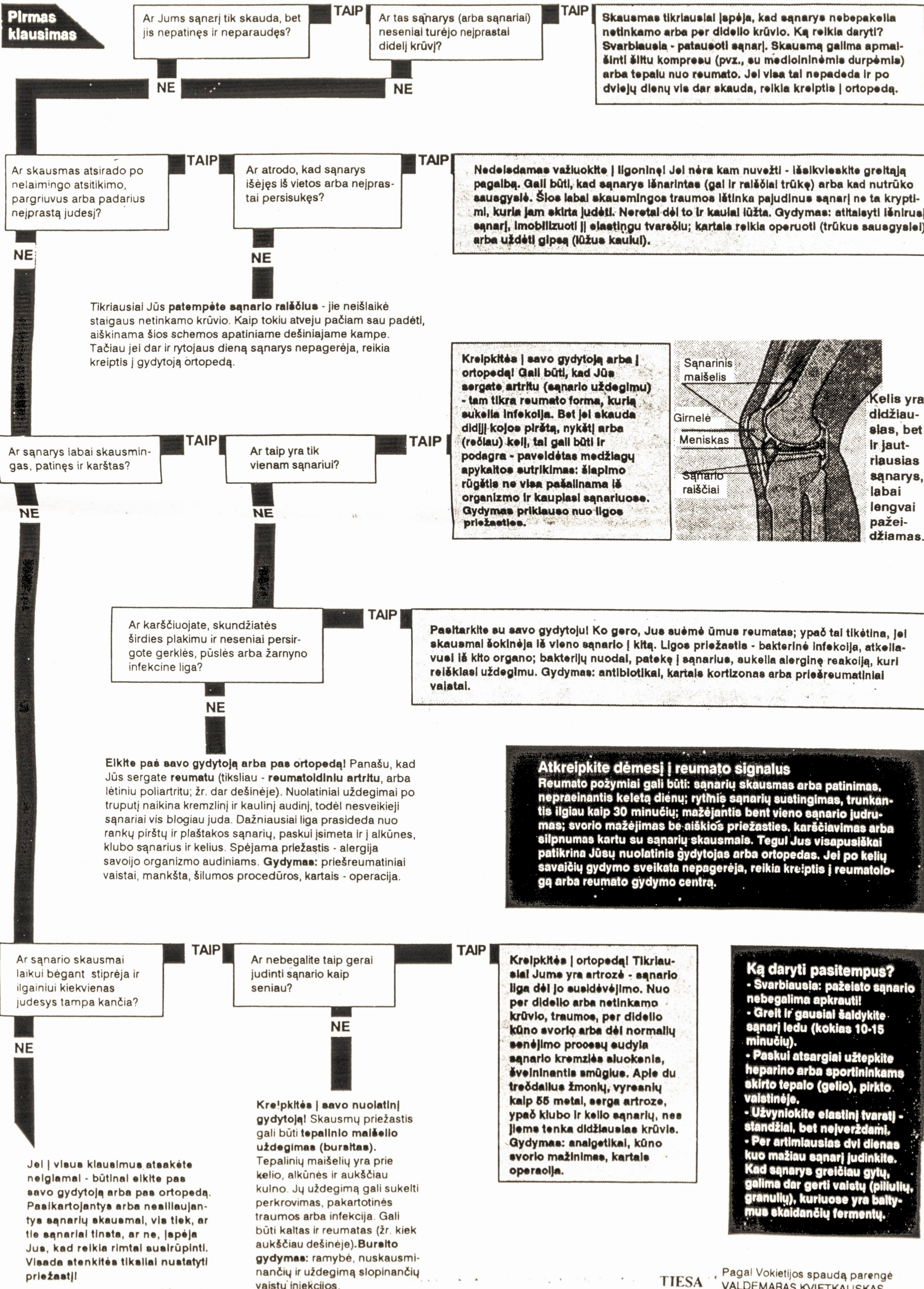
I certify that the statements made by me above are correct and complete

Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
Genevieve Meiliunas Manager

SĄNARIŲ SKAUSMAI IR TINIMAS

Galimos priežastys: perkrovimas, sužeidimas, senatvinis susidėvėjimas, uždegimas. Kartais tai - reumato požymis.

First Visit of the Holy Father in Lithuania's History

Pope John Paul II was always with Lithuania in his prayers. In 1983, he said at a meeting with Lithuanian bishops that he wanted to emphasise the firm faith of this nation, which had been tempered in the course of the centuries.

He also emphasised the fidelity of the country to the Apostolic

See, which was especially clearly manifested during the hardest times of its history when bishops, pastors, monks, nuns and laymen used to testify their faith to Christ and the Church even through martyrdom... The voice of John Paul II, supporting Lithuania's struggle for the restoration of its independence, was heard across the world.

The Pope John Paul II and the Lithuanian Cardinal Vincentas Sladkevičius

Photo by ELTA

End of the Occupation

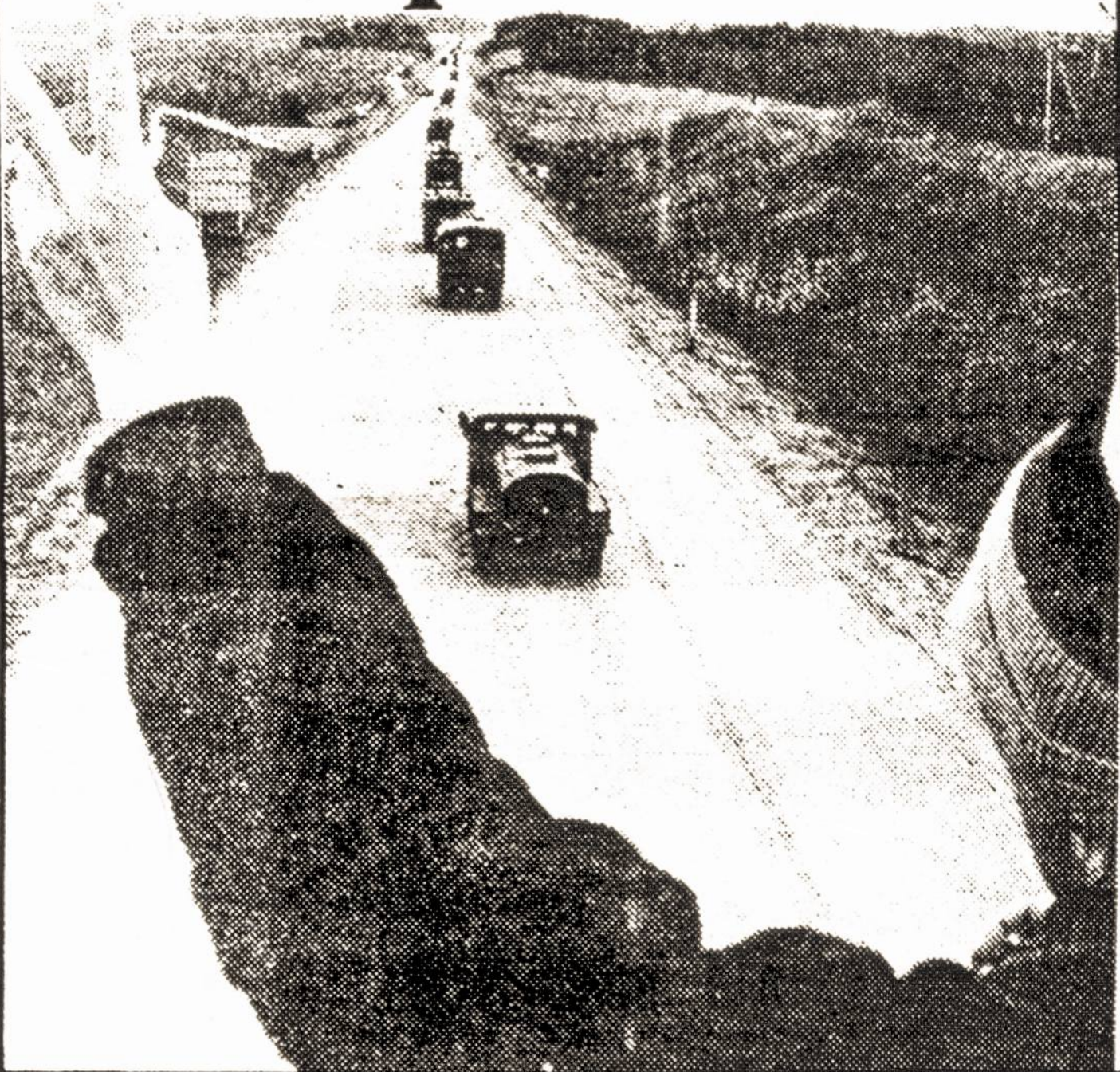

Photo by ELTA

'Finita La Comedia'

By VYTAUTAS LANDSBERGIS

The pull-out of the last Russian soldiers on August 31 may be regarded from several aspects.

From the close perspective of the last couple of weeks we may be right to say: 'finita la comedia'. Artificial and unex-

pected tensions used to emerge almost every day. The efforts to create an image as though one person's travel to Moscow would liberate an enslaved Lithuania were accompanied by the true patriots, anxiety about the price to be paid for that pleasure. The latter wanted to avoid violating the major legal interests of Lithuania. Two official trends were becoming distinct in Vilnius: that of the continuity of a sovereign policy and of a dependent conformism. The independent opposition resorted to weighty actions of criticism and pressure in favour of the first trend and against any violations of the country's interests. The policy of Russian intimidation collapsed. Its price for breaking the treaty, withholding the pull-out of the last scattered detachments, would have been too high. Finally, Boris Yeltsin's Russia reasonably conceded.

In another aspect this withdrawal of foreign troops may be

valued as the last moment of liberation, the task which Sąjūdis had set itself in 1988-1989. The five-year, peaceful political struggle (under the conditions of changing relations between the world's greatest powers!) has brought a result inaccessible to the ten-year period of armed resistance between 1944 and 1954. Lithuania's independence is restored, defended and politically reinforced; the Russian troops left Lithuania even earlier than from Germany and Poland. Now the process will start moving faster also from Estonia and Latvia.

A third point of view: after the lapse of 54 years, once again we have the situation where no alien troops are stationed in Lithuania. The occupation is over. The country opens a new page of its history. Europe approves of the restitution of justice. Lithuania must prove itself worthy of the Europe of free nations.

LITHUANIAN WEEKLY

ONE OF THE GREAT FEASTS IN LITHUANIA

Loretta I. Stukas

Fifty days after Easter to commemorate the descent of the Holy Spirit on the Apostles, called *Skeminės* in Lithuania. The name is derived from the word *sekmas* (seventh), meaning the seventh Sunday after Easter. Until World War II it was one of the great feasts of the year in Lithuania, during which many ancient customs were observed.

Around Pentecost sowing time was over and people were getting ready for summer work in the

fields. In pagan times this season of the year was marked with festivities to celebrate the reawakening of nature and to ask the gods for a good harvest. The rites of these celebrations gradually changed under the influence of Christianity. On the day before Pentecost Sunday, farmers blessed their fields by sprinkling them with holy water to protect the young seedlings from harm. Rivers, lakes, and ponds were also blessed to protect people from drowning and to purify the waters; after Pentecost it was considered safe to go swimming. On the eve of the feast young men and women went to the woods to cut down birch saplings, which were brought home and placed against doorways; branches were used to decorate the inside of the house, as well as windows and gates. A small Pentecost tree was secured in the ground around

which young people gathered to sing and dance. During the merry-making a bride and groom were chosen for a mock wedding ceremony. On the second day of Pentecost, sometimes in the afternoon of the first, farmers visited the "little rye" in the fields, bringing with them food (cheese, butter, eggs, bread, beer) for a picnic with their neighbors. There was usually dancing and singing of songs called *paruginės* (songs for singing at the edge of a rye field). Pentecost was also a special feast for the shepherds. On its eve, they herded home the cattle decorated with wreaths of greens and flowers in the hope that they would produce more milk. The farmers' wives rewarded the shepherds with gifts in the form of food, the most important dish being one made of eggs. The next morning, the shepherds were given a rest, and grown girls took the herd to pasture where they played games for amusement. In Samogitia or the Semaitcia region, it was customary for the shepherds in the fields to hold a feast of their own; the food, consisting of baked

potatoes or some other vegetable or on occasion a lost duck known as an "old crow," was enjoyed not only by the shepherds but also by older youths and the farmer himself. These festivities became less frequent at the beginning of the 20th century when villages began to be subdivided into individual farms and common grazing was discontinued.

SUPREME COURT CHAIRMAN IGNORES THREATS

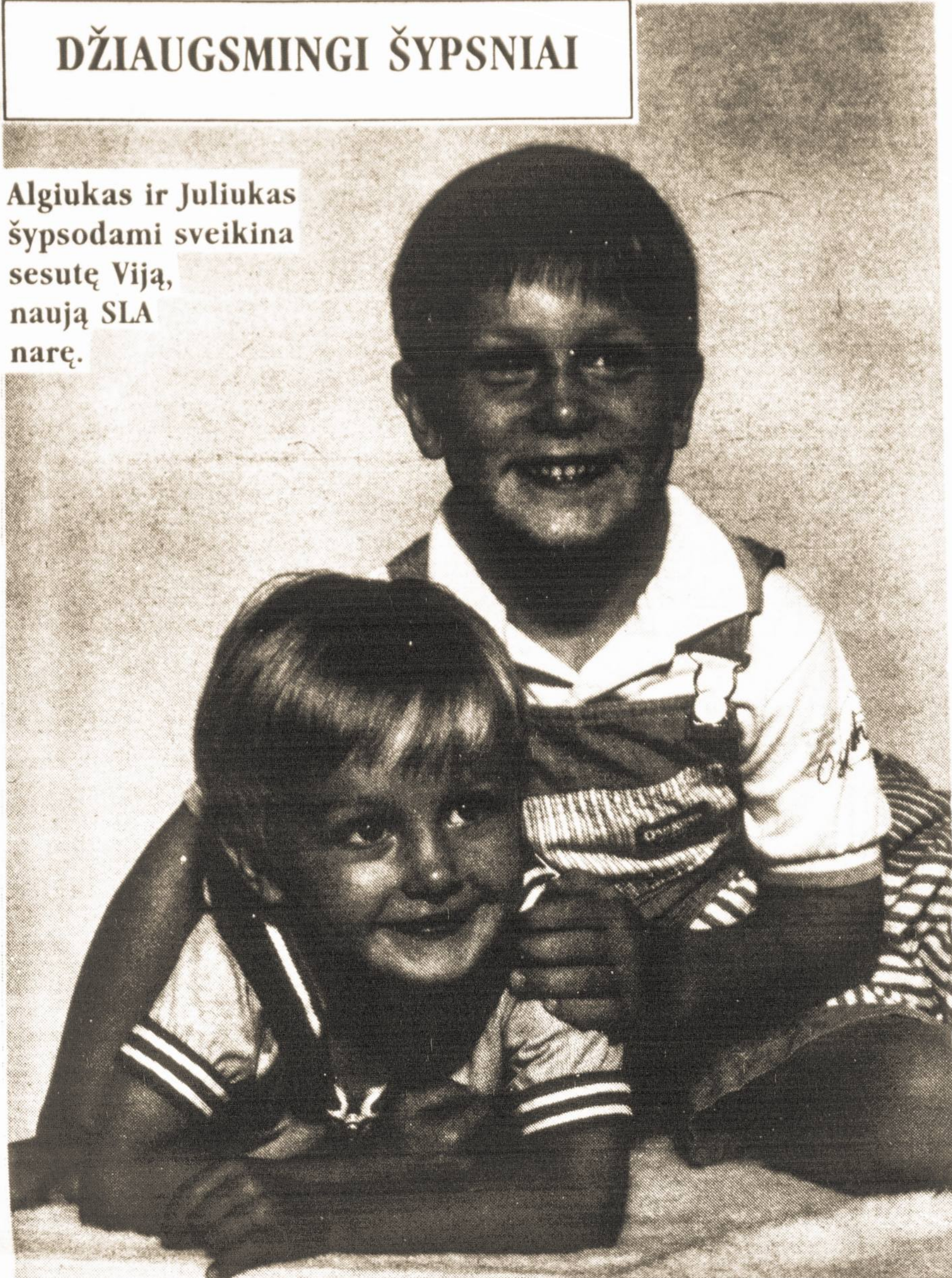
Lithuanian special services took "certain measures" to ensure personal safety of Mindaugas Lošys, chairman of the Supreme Court, after an anonymous threat to blow up his house was received. On October 20, an anonymous caller warned that a bomb is placed inside the chairman's house. However, no explosives were found during the search. Mr. Lošys denies suppositions that he is threatened by racketeers, because there have been no attempts to extort money. Lošys has served in the Supreme Court for years. This was the first threat during his career. Mr. Lošys refused to specify the security measures taken and added that he attaches little importance to the incident.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

1886-1993 SENIAUSIA PASAULYJE LIETUVIŲ ORGANIZACIJA ŠVENČIA 107 METUS

DŽIAUGSMINGI ŠYPSNIAI

Algiukas ir Juliukas
šypsodami sveikina
sesutę Vija,
naują SLA
narę.

IMPORTANT ANNOUNCEMENT
TO LODGE FINANCIAL SECRETARIES,
ORGANIZERS and MEMBERS of
The Lithuanian Alliance of America

In an effort to strengthen the organization and enliven its activity, the LAA Executive Board announces from January 1, 1993 a new Membership Drive: titled:

LAA "ADVANCING TO THE SECOND CENTURY"

During the Drive, the newly enrolled members as well as our present members, on filling out the simplified NON-MEDICAL application (requiring no health examination) can obtain the following Insurances according to the new 1980 CSO Mortality Tables: (1993 version)

1. **Ordinary Life**
2. **20 Payment Life**
3. **Single Premium Life** - The only payment is a single premium at the time of issue. This new Plan is especially advantageous to the youth.
4. **Accidental** - amount equal to life insurance. Coverage ceases at age 70. Children are not covered by Accidental Insurance.

Present members and new applicants can apply for insurance in the following amounts:

From Age 1 to 75 - \$1,000 to \$5,000. With a favorable medical examiner's report, one can be insured to \$10,000.

Minimum amount of Insurance is \$1,000

The application must be accompanied by payment of first year's insurance premium.

In addition to the above insurances the Alliance offers TERM Insurance to Age 25.

Enrolling Ages are only from 1 to 21.

The amount of insurance:

From \$2,000 to \$5,000

• • •

So, fellow members, brothers and sisters, join in this important undertaking of searching for and enrolling new members.

The strength of the Alliance is measured by the size of its members:

LAA EXECUTIVE BOARD

SVARBUS PRANEŠIMAS

**VISIEMS KUOPU FINANSU SEKRETORIAMS
ORGANIZATORIAMS ir NARIAMS**

SIKDAMI SUSTIPRINTI ORGANIZACIJA IR PAGYVINTI JOS VEIKLA. NUO 1993 METU SAUSIO 1 DIENOS SKELBIAMAS NAUJAS NARIŲ PRIRAŠYMO VAJUS, PAVADINTAS:

SLA "SĖKMINGAI ŽENGIANT Į ANTRĄJĮ ŠIMTMETĮ"

Šiuo Vajaus metu siūloma, kaip naujai prisirašantiems nariams, taip ir esamiems nariams, užpildžius NON-MEDICAL/be sveikatos patikrinimo/aplikacijas, išsigyti šias apdraudas pagal naujas 1980 CSO Mokesčių Lentelės /1993 Versijos/:

1. **Viso Amžiaus mokama** - "Ordinary Life"
 2. **20 Metų Mokama-Viso Amžiaus** - "Twenty Payment Life"
 3. **Vienkartiniai sumokami mokesčiai** - "Single Premium"
- Si nauja apdrauda ypač naudinga vaikams ir jaunuoliams
4. **Akcidentalinė Apdrauda** tokioje sumoje, kokioje narys yra apsidraudęs ir galioja tik iki 70 metų amžiaus. Vaikams akcidentalinės apdraudos neduodamos.

Be sveikatos patikrinimo "Non Medical" apsidrausti gali:

Nuo 1 iki 75 metų - \$1,000 - \$5,000

Su gydytojo pažymėjimu-"Medical Examiner's Report" galima apsidrausti iki \$10,000

Apdraudos suma negali būti mažesnė kaip \$1,000

Kartu su aplikacija turi būti atsiųsti metiniai mokesčiai.

Taip pat duodama nauja pigi "TERMINUOTA" apdrauda, kuri baigiasi kai nariui sueina 25 metai.

Terminuota apdrauda duodama nuo 1 iki 21 metų amžiaus.

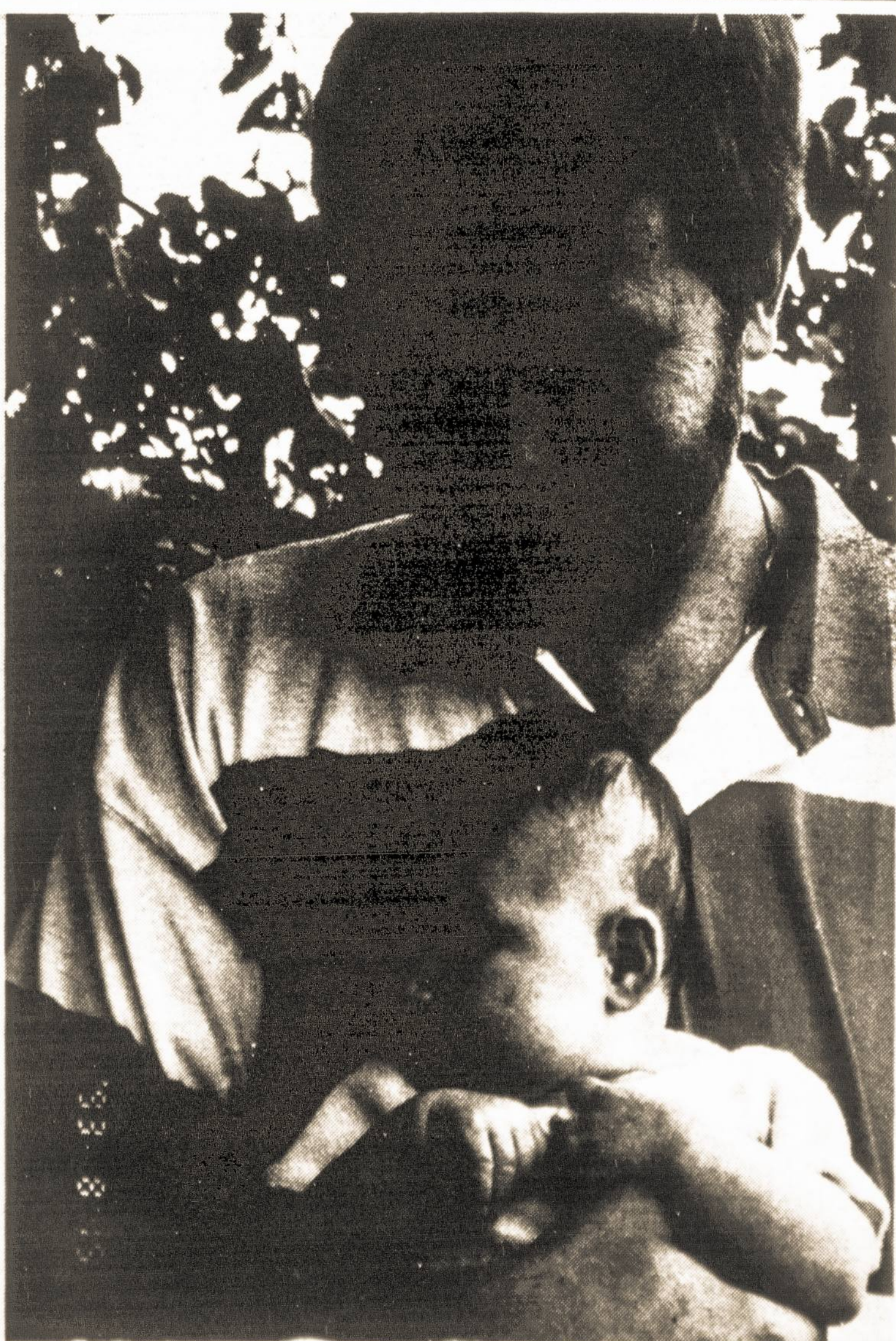
Apdraudos suma negali būti:

mažesnė kaip \$2,000 ir nedidesnė kaip \$5,000

**BROLIAI IR SESĖS, KVIEČIAME JUS VISUS IŠIJUNGTI Į NAUJĄ
NARIŲ PRIRAŠYMO VAJŲ.**

SUSIVIENIJIMO STIPRYBĖ-NARIŲ GAUSYBĖ

SLA PILDOMOJI TARYBA

KE-
TURIŲ
MĖN.
VIJA
NAUJA
SLA
NARĖ